

Bree

Externe omgevingsanalyse

Bijlage bij het meerjarenplan 2020 - 2025

Kadering van de omgevingsanalyse

Externe omgevingsanalyse

De overheid vraagt alle besturen een meerjarenplanning op te maken binnen de beleids- en beheerscyclus. De omgevingsanalyse is een verplicht onderdeel en eerste stap van deze planning.

Via een omgevingsanalyse krijgt het bestuur een goed onderbouwd beleid, houdt het rekening met de tendensen in de maatschappij en verkrijgt het de specifieke kenmerken en gegevens van het bestuur die van belang zijn. Een omgevingsanalyse is immers een analyse van de eigen organisatie in relatie tot de verschillende omgevingsfactoren, uitdagingen en spelers uit de omgeving en bestaat uit 2 delen:

- (1) Een externe omgevingsanalyse: een analyse van de bredere en directe omgeving waarbinnen het beleid van het bestuur zich afspeelt
- (2) Een interne omgevingsanalyse: een analyse van de eigen organisatie

Dit rapport, opgemaakt door Smart Belgium Services, omvat de externe omgevingsanalyse.

Het bestuur wordt in dit rapport regelmatig vergeleken met twee clusters ((1) Belfius cluster; (2) hulpverleningszone Noord-Limburg + Maaseik & Kinrooi), provinciale en gewestelijke gemiddelden. Zo ontstaat een ruimer (vergelijkings)kader waartegen de profielschets van het bestuur kan worden geplaatst.

Van omgevingsanalyse naar strategie en implementatie

Deze externe omgevingsanalyse, de eerste stap binnen de beleids- en beheerscyclus, staat niet alleen. Samen met de interne omgevingsanalyse vormt ze een cruciale input tot het identificeren van een aantal aandachtspunten en prioriteiten. Op basis daarvan definieert het bestuur een strategie, het meerjarenplan en het bijhorende financieel plan. Die elementen zijn de leidraad voor de implementatie van de nodige initiatieven om de prioriteiten en de uitdagingen van het bestuur te realiseren.

Om de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te integreren in deze omgevingsanalyse, werd er ook gebruikt gemaakt van de vijf pijlers van de duurzame ontwikkeling. Deze clustering wordt internationaal gebruikt en bestaat uit: people, prosperity, peace, partnership en planet. Elke pijler omvat enkele belangrijke thema's/doelstellingen omtrent duurzaamheid. Per topic in de analyse, zullen één of meerdere thema's gelinkt worden. Dit linken zal gedaan worden door het icoon van een thema bij het topic te plaatsen waar het thema bij hoort. Onderstaande figuur toont de vijf pijlers en hun thema's visueel. In appendix kan de uitgebreide uitleg over de thema's worden teruggevonden.

Samenvatting

Externe omgevingsanalyse - samenvatting & aandachtspunten

Deze externe omgevingsanalyse heeft als doel een globaal beeld te schetsen over bepaalde punten die verder kunnen dienen als motivering en verantwoording van beleidsprioriteiten en beleidsdoelstellingen in het meerjarenplan. In de analyse wordt gefocust op 4 onderwerpen:

Als eerste element werd de (1) **demografie** van het bestuur nader bekeken. Hierbij werd de bevolkingsomvang, de evolutie van de bevolking en de samenstelling van de bevolking geanalyseerd. Vervolgens werd er dieper ingegaan op de (2) **huisvesting** in het bestuur. In dit onderdeel werd de evolutie van de verkooptransacties en de betaalbaarheid van woonhuizen en appartementen bekeken. Als derde punt werd de (3) **omgeving** geanalyseerd. Daarbij werd de algemene tevredenheid bestudeerd en de tevredenheid op het vlak van cultuur, vrije tijd, natuur, milieu, veiligheid, ouderenzorg, onderwijs en mobiliteit. Als laatste punt werd (4) **lokale economie en werk**, waaronder ook het sociale aspect en armoede vallen, bekeken.

Samenvattend kan gesteld worden dat Bree op het vlak van **demografie** een stad is die geleidelijk groeit, met net meer dan 16 000 inwoners in 2018. De stad groeide 1% sneller dan de benchmark, zijnde de provincie Limburg en het Vlaamse gewest. De groei is voornamelijk te wijten aan een stijging in de binnenlandse migratie. Bree heeft het aandachtspunt dat er een relatief laag aandeel jongeren (0-24 jaar) is, dat jaarlijks verder daalt. Bovendien heeft Bree een hoger aandeel ouderen (+65 jaar), dat jaarlijks verder stijgt. Als deze tendensen aanhouden, zal de vergrijzing toenemen. Bree heeft een relatief laag aandeel inwoners met een niet-Belgische herkomst, waarvan het grootste aandeel uit Nederland komt.

Op het vlak van **huisvesting** kan afgeleid worden dat het aantal verkooptransacties van woonhuizen en appartementen in de stad fluctueert, maar wel licht daalt over de jaren heen. Aan de andere kant blijft Bree qua betaalbaarheid vergelijkbaar met Limburg, maar goedkoper vergeleken met het gewest. Ondanks de stijging in de vastgoedprijzen, blijven zowel de prijzen van de woonhuizen en van de appartementen rond de gemiddeldes van de provincie maar onder die van het gewest. Verder valt het op dat, ondanks de toename in absolute aantallen, de ratio sociale huurwoningen op het totaal aantal particuliere huishoudens lager is dan de benchmarkgemiddeldes.

Indien de **tevredenheid** over de stad nader bekeken wordt, behaalt Bree zeer goede resultaten. 77% van de ondervraagden is tevreden over de stad. Bree scoort verder mooie cijfers omtrent tevredenheid van de buurt, fierheid, cultuur en vrije tijd, voldoende groen in de stad, veiligheid, onderwijs en fietspaden. Er zijn echter twee grote werkpunten. Om te beginnen, ook al dalen de absolute cijfers van de CO₂-uitstoot, de gemiddelde uitstoot per inwoner ligt hoger dan in de provincie en het gewest. Industrie heeft een aanzienlijke rol in het aandeel CO₂. Ten tweede scoort Bree bovengemiddeld laag op de vraag naar voldoende openbaar vervoer.

Op het vlak van **lokale economie en werk** kan worden waargenomen dat Bree een netto-groeiratio van bedrijven kent in lijn met de provincie en het gewest en met een kleiner aandeel micro-bedrijven in vergeleken met de benchmark. De werkloosheid in Bree (6,7%) ligt lager dan de werkloosheid in de provincie (7,9%) en het gewest (7,4%) en daalt weer in de drie regio's sinds 2015. Daarentegen, de werkloosheidsgraad voor jongeren ligt dan weer hoger in Bree maar daalde ook tussen 2016 en 2017. De positieve kant is, dat er gezien de gunstige economische conjunctuur, weer meer vacatures beschikbaar zijn. In Bree zijn er 80,6 jobs beschikbaar per 100 inwoners op beroepsactieve leeftijd. Dit laatste cijfer is beduidend hoger dan in de provincie en het gewest.

Vervolgens kan omtrent **armoede** afgeleid worden dat tussen 2013 en 2017 het aantal leefloners in Bree gestegen is met 30%, wat zich vertaalt in een stijging in absolute cijfers van 51 naar 66 personen. Procentueel ligt dit in lijn met de benchmark. Het aantal ouderen met inkomensgarantie ten opzichte van de 65-plussers ligt wel hoger dan de provincie en het gewest. Het aantal personen met achterstallige kredieten ligt dan weer in vergelijking lager. Ook het aantal kinderen die opgroeien in armoede ligt al lange tijd sterk onder de benchmarkgemiddeldes.

Omtrent **toerisme** kan worden opgemerkt dat Bree een groei kende in de laatste 5 jaar in het aantal verblijfsgasten (+21%) en het aantal overnachtingen (+8%) waarvan de verblijfsgasten voor 95% uit België en Nederland komen. De capaciteit van de logies daalde echter in dezelfde periode met 17%.

Op **financieel vlak** kan worden gezien dat Bree sinds lange tijd per inwoner grotere inkomsten heeft, weliswaar sterk fluctuerend, dan uitgaven. De "andere ontvangsten" per inwoner bepalen de fluctuatie in de ontvangsten en daalden sterk ten opzichte van 2014. De uitgaven per inwoner lagen in lijn met de provincie en het gewest, maar in 2017 stegen deze voor Bree boven de benchmark. Voor 2017 liggen, per inwoner, de investeringsuitgaven, de "andere uitgaven" en de schulden op lange termijn ten laste van het bestuur opvallend hoger. De schulden op lange termijn dalen jaarlijks en de kloof met de provincie en het gewest wordt kleiner. De exploitatie-uitgaven per inwoner liggen dan weer lager.

Inhoudstabel

1. Kadering	2
2. Samenvatting	4
3. Inhoudstabel	6
A. Demografie	7
1. Bevolkingsomvang	
2. Evolutie van de bevolking	
3. Samenstelling van de bevolking	
B. Huisvesting	15
4. Evolutie verkoop huizen en appartementen	
5. Evolutie & benchmark van vastgoedprijzen	
C. Omgeving	22
6. Algemene tevredenheid	
7. Cultuur en vrije tijd	
8. Natuur en milieu	
9. Veiligheid	
10. Gezondheidsaanbod, ouderenzorg en kinderopvang	
11. Onderwijs	
12. Mobiliteit	
D. Economie en werk	31
13. Demografie van bedrijven	
14. Werkzaamheid	
15. Armoede	
16. Toerisme	
17. Financieel beleid	
Appendix	43

A. Demografie

Inleiding

Om een duidelijk beeld te krijgen van het sociaal-economisch profiel van het bestuur is het in kaart brengen van de bevolking een evident startpunt. De omvang, samenstelling en evolutie van de bevolking is van invloed op ieder aspect van de samenleving en bijgevolg ook het sociaal beleid. Het heeft een impact op de kinderopvang en het onderwijs, op het woonbeleid, de werkgelegenheid, de voorzieningen voor de oude dag.

De bevolkingsgroei wordt bepaald door de evolutie van het aantal geboorten, de overlijdens en de nationale en internationale migraties. Het Federaal Planbureau (Demografische vooruitzichten 2016-2060 Bevolking en huishoudens - Maart 2017) maakt voorspellingen op basis van hypothesen. Het aantal inwoners van België stijgt tot 13 miljoen in 2060. In België merken we een afgezwakt vruchtbaarheidscijfer gecombineerd wordt met een aanzienlijke toename van de levensverwachting waardoor er een concentratieverschuiving van de bevolking plaatsvindt naar de oudere leeftijdscategorieën (met een aandeel van 26,3% voor 65 jaar en ouder). Voor Vlaanderen betekent dit een stijging van bevolking tot 7,4 miljoen inwoners in 2016 (+14%). De voorspelling is dat voornamelijk de interne migratie vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gaat zorgen voor de belangrijkste factor in de groei van Vlaanderen. Voor de meerderheid van de gemeenten (80%) wordt de bevolkingsevolutie sterker beïnvloed door migratie dan door het natuurlijke verloop. De zeer landelijke gemeenten en de grote agglomeraties vertonen meestal een negatieve demografische evolutie (met uitzondering van de Brusselse gemeenten, waar men een sterke internationale immigratie vaststelt). De randgemeenten, de grensgemeenten en de toeristische gemeenten daarentegen (vooral onder invloed van de inwijking van ouderen), kennen een positieve demografische evolutie.

Samenvatting

Bree is een stad met net meer dan 16 000 inwoners op 1 januari 2018 (figuur 1). De bevolking groeide geleidelijk jaar per jaar van 2011 tot 2018 (+4%). Vergeleken met de provincie (3%) en het gewest (3%), valt te zien dat de groei van de stad groter is (figuur 2). Er zijn 2 elementen die een **bevolkingsgroei** verklaren en die verder onderzocht kunnen worden: de natuurlijke aangroei en het migratiesaldo. Bij figuur 5 kan opgemerkt worden dat de **natuurlijke aangroei** in de stad sterk varieert ten opzichte van de provincie en het gewest. Dit wordt verklaard door een wisselende evolutie in geboortes en sterftes over de voorbije jaren. In tegenstelling, is er een duidelijke neerwaartse trend op te merken voor de provincie en het gewest in de natuurlijke aangroei omdat het aantal geboortes jaarlijks daalt (figuren 6.1,7). De voornaamste factor die de bevolkingsgroei beïnvloedt is echter de **migratie** (figuur 8). Het migratiesaldo van de stad ligt iets hoger in vergelijking met de andere gebieden en piekte even in 2015 (figuur 8). Over de jaren heen trekken meer en meer mensen naar de stad. Dit wordt weliswaar grotendeels verklaard door een opvallende stijging in de binnenlandse migratie (figuur 9) en minder door buitenlandse migratie dewelke lager ligt in vergelijking met de benchmark (figuur 10).

Vervolgens wordt de **samenstelling** van de bevolking besproken. Bij een opsplitsing naar **leeftijd** valt op dat de stad, in vergelijking met de provincie en het gewest, relatief minder jongeren (0-24 jaar) heeft. Het aandeel jongeren ligt lager dan de benchmark en het aandeel ouderen (65+) ligt iets hoger (figuren 12.1 en 12.2). We zien echter ook dat het aandeel jongeren in de stad constant daalt en dat het aandeel ouderen constant stijgt (figuren 13, 14, 15). Gelijkaardige trends zijn op te merken voor de twee leeftijdscategorieën in de provincie en het gewest.

Indien de bevolkingssamenstelling bestudeerd wordt op het vlak van **nationaliteit en herkomst** liggen de cijfers lager in vergelijking met de benchmark. In Bree zijn 1 857 inwoners of 11,9% van de inwoners van buitenlandse afkomst, wat lager is dan in de provincie (19,2%) en het gewest (15,1%). Echter, de stijging van buitenlandse migratie ligt wel in lijn met de benchmark. Indien de aanwezige vreemde herkomsten nader bekeken worden (figuur 18), valt een duidelijke 'top twee' op. De meeste vreemdelingen komen uit Nederland (873 of 47%) en vervolgens uit Oost-Europa EU (280 of 15%).

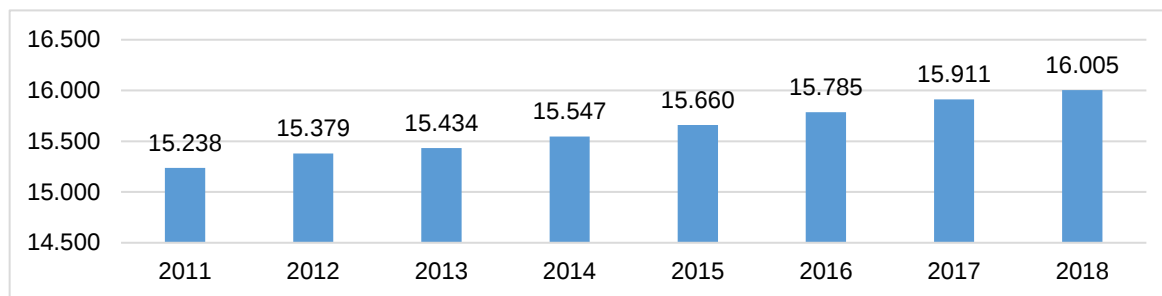
Het gemiddeld **huishouden** in Bree bestaat uit 2,34 personen (figuur 19), wat in lijn ligt met de provincie en het gewest. 28,8% van de huishoudens zijn alleenstaanden. Vergeleken met de provincie ligt dit hoger (27,5%) maar vergeleken met het gewest ligt dit lager (31,2%).

Finaal kan besloten worden dat Bree gestaag verder groeit. De binnenlandse migratie houdt de groei in stand. Een aandachtspunt voor Bree is het kleiner aandeel jongeren en het groter aandeel ouderen. Op termijn gaat het aandeel ouderen dus steeds toenemen als deze tendensen blijven aanhouden. Het aandeel inwoners van vreemde herkomst ligt lager dan de benchmark wat mede er voor kan zorgen dat het aandeel jongeren kleiner is.

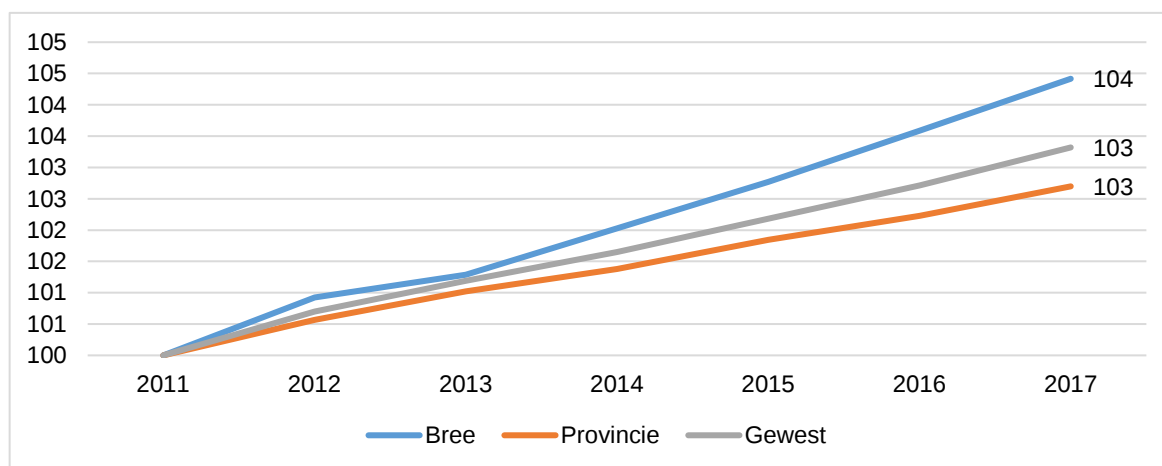
1 Bevolkingsomvang & trend

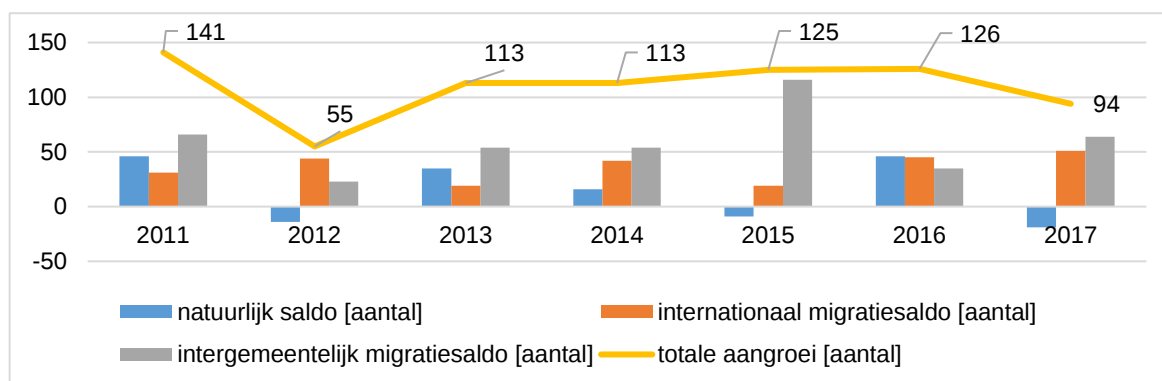
Figuur 1 - Totale bevolking stad/gemeente

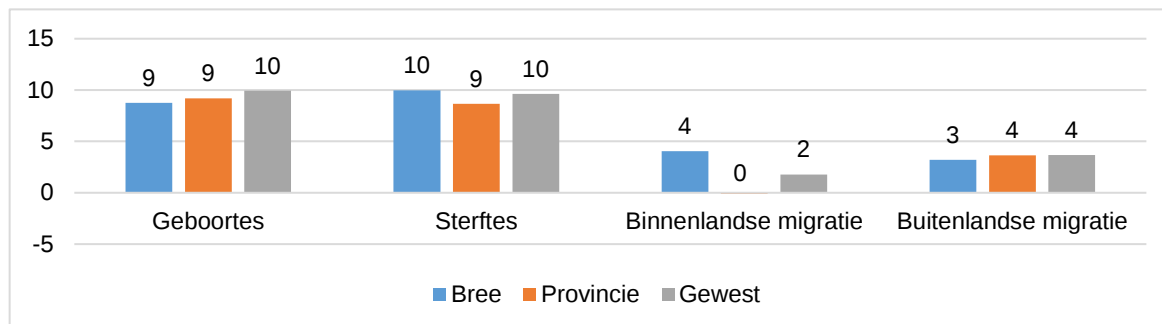
Figuur 2 - Evolutie totale bevolking (2011 = 100)

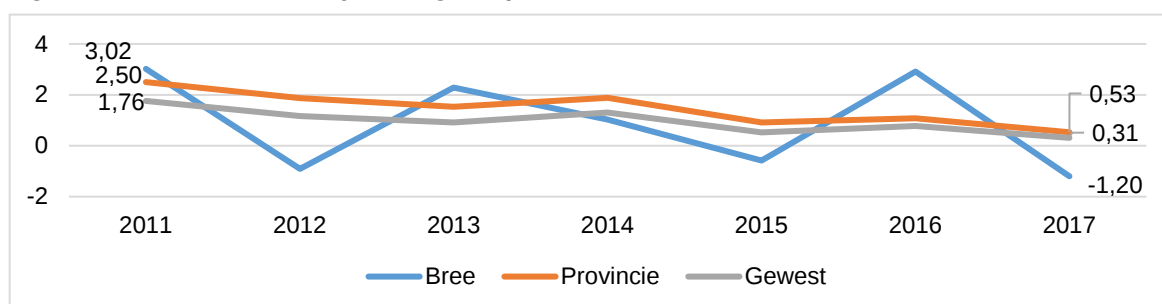
Figuur 3 - Overzicht bevolkingsevolutie stad/gemeente

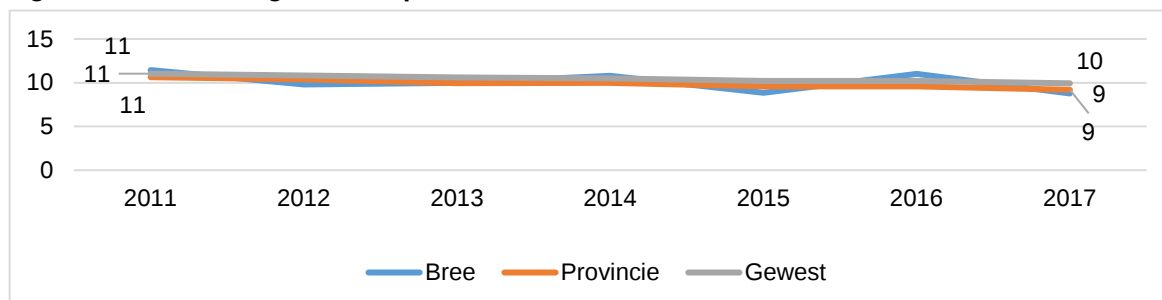
Figuur 4 - Gemiddeld # geboortes, sterftes, binnenlandse migratie en buitenlandse migratie per jaar per 1.000 inwoners (2017)

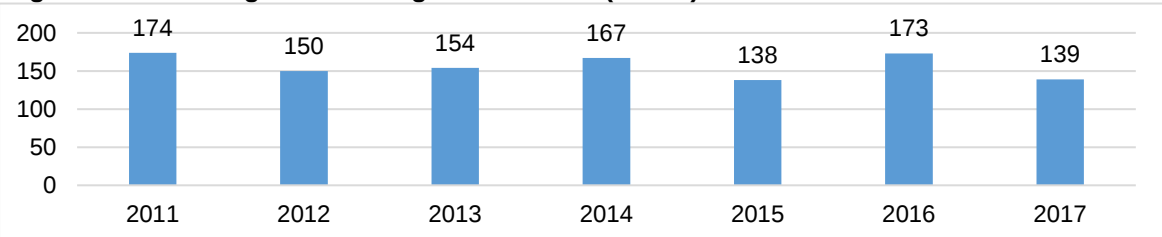
Figuur 5 - Evolutie natuurlijke aangroei per 1.000 inwoners

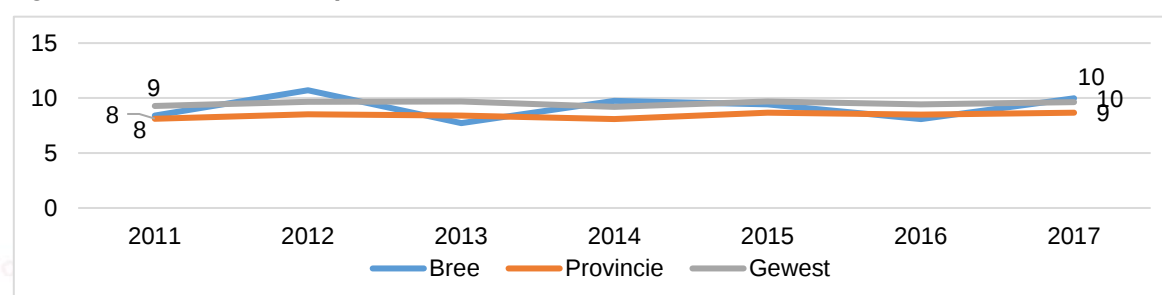
Figuur 6.1 - Evolutie geboortes per 1.000 inwoners

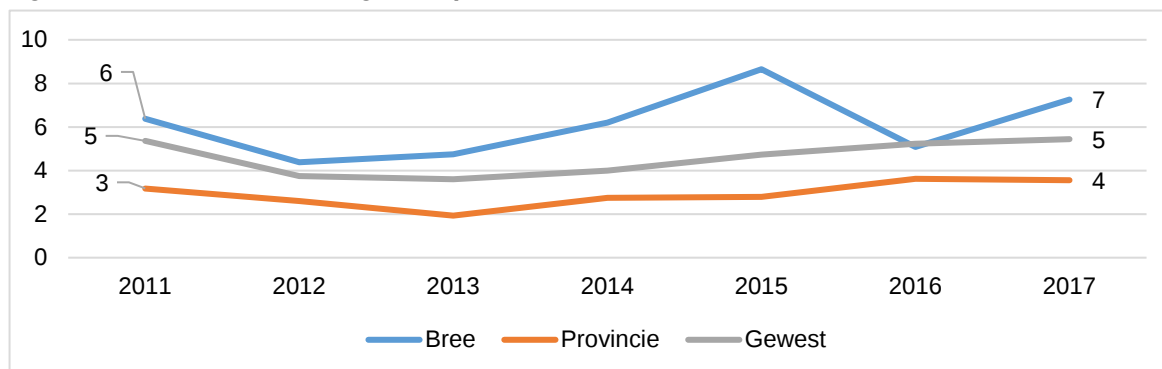
Figuur 6.1 - Aantal geboortes in gemeente/stad (aantal)

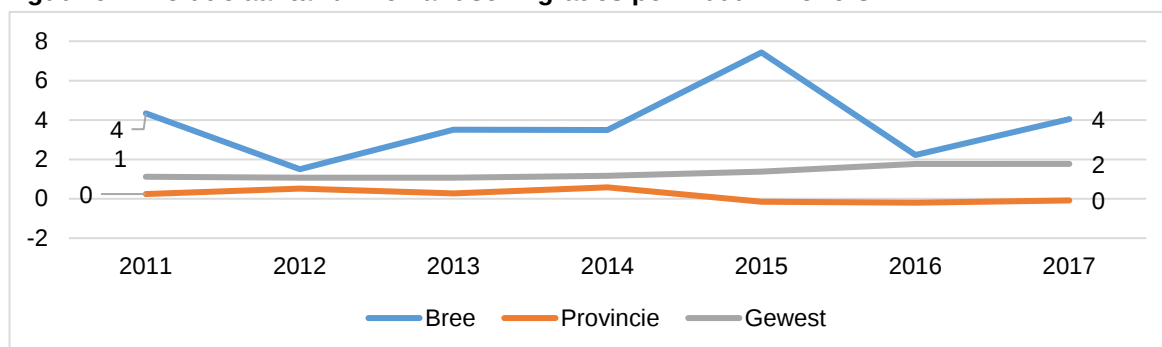
Figuur 7 - Evolutie sterfte per 1.000 inwoners

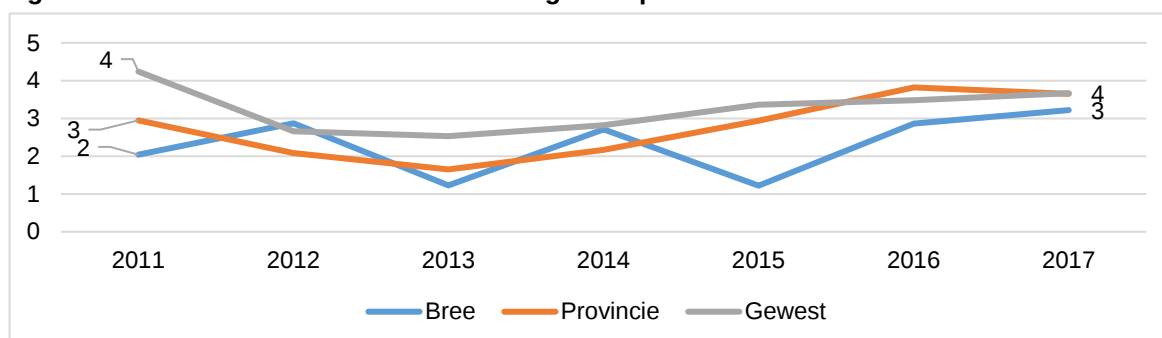
Figuur 8 - Evolutie aantal migraties per 1.000 inwoners

Figuur 9 - Evolutie aantal binnenlandse migraties per 1.000 inwoners

Figuur 10 - Evolutie aantal buitenlandse migraties per 1.000 inwoners

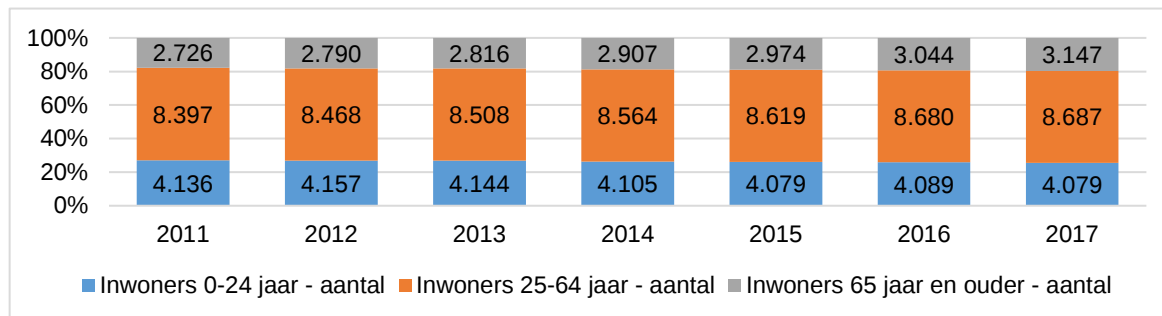

3 Samenstelling van de bevolking

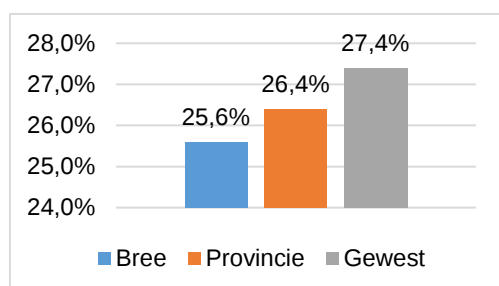
3.1 Naar leeftijd

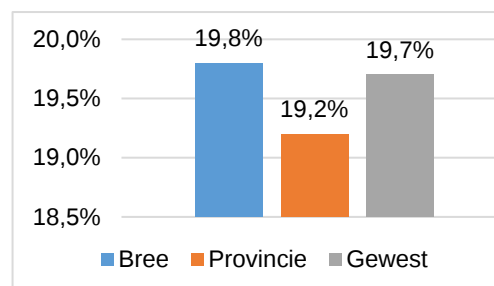
Figuur 11 - Evolutie leeftijdsgroepen stad/gemeente

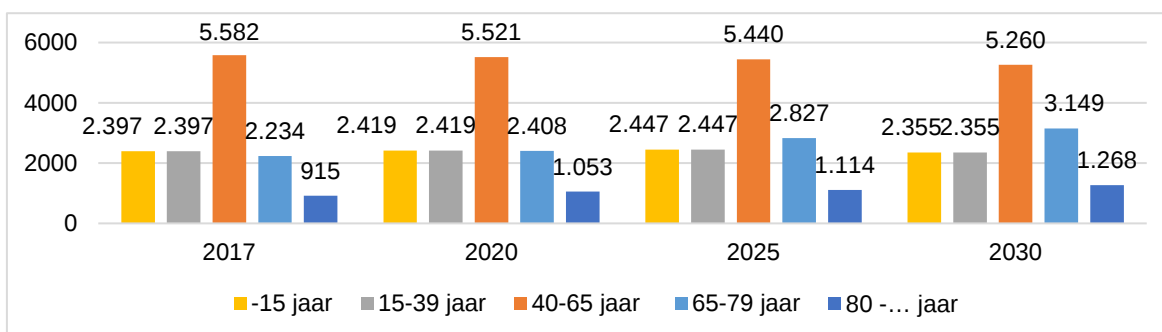
Figuur 12.1- Aandeel 0-24 jarigen (2017)

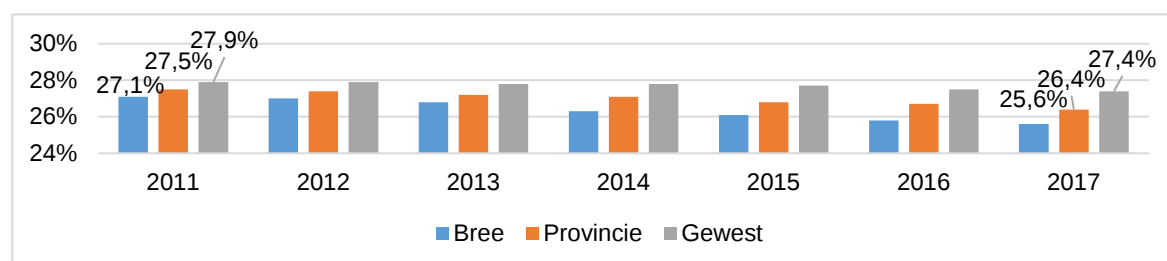
Figuur 12.2 - Aandeel 65+ (2017)

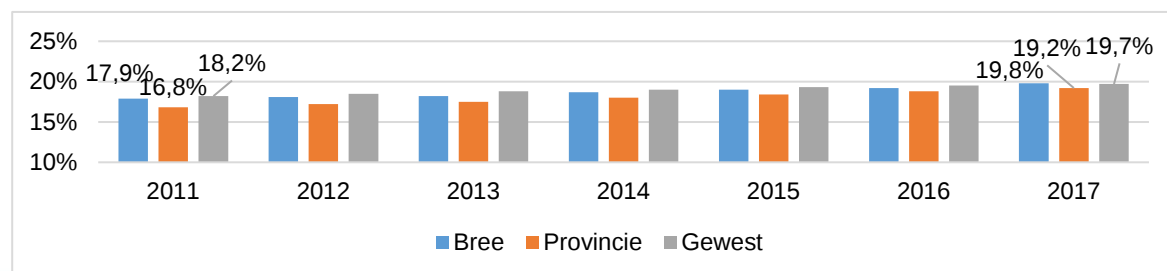
Figuur 13 - Vooruitzichten op middellange termijn (2017-2030) op gemeentelijk niveau

Figuur 14 - Evolutie van het aandeel 0-24 jarigen

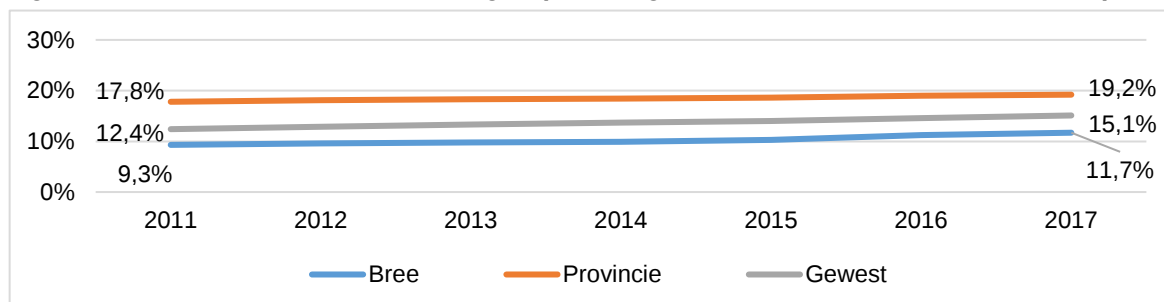

Figuur 15 - Evolutie van het aandeel 65+

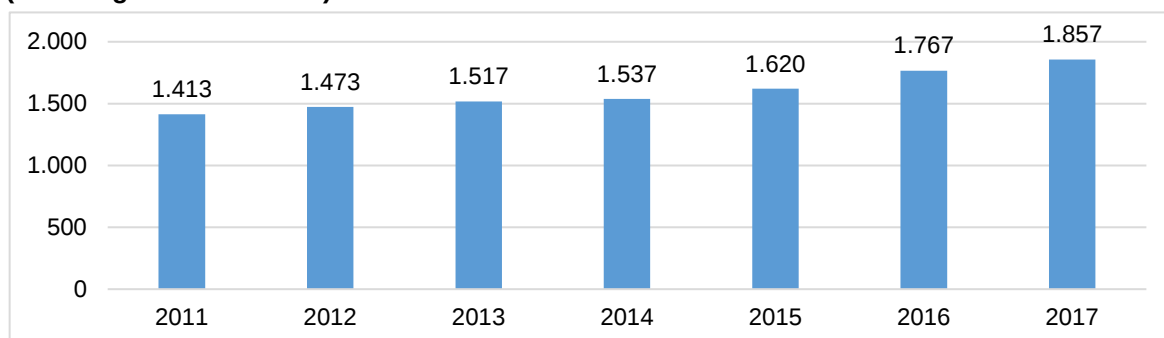

3.2 Naar nationaliteit en herkomst*

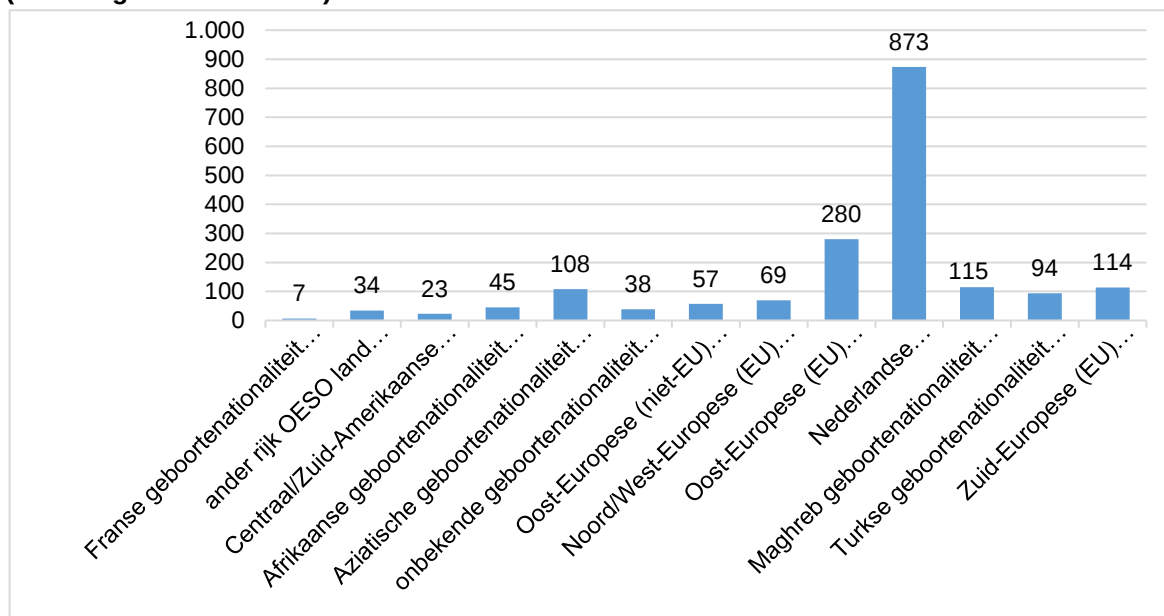
Figuur 16 - Evolutie aantal vreemdelingen (niet-Belgische herkomst t.o.v. alle inwoners)

Figuur 17 - Evolutie van het aantal vreemde nationaliteiten in stad/gemeente (niet-Belgische herkomst)

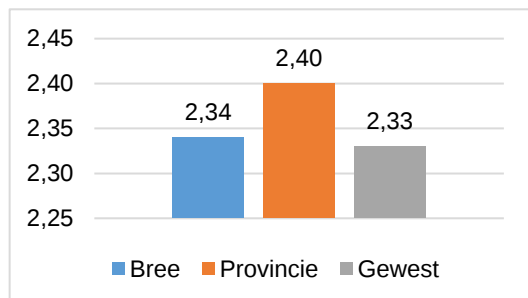
Figuur 18 - Benchmark: overzicht vreemde nationaliteiten in stad/gemeente (niet-Belgische herkomst)

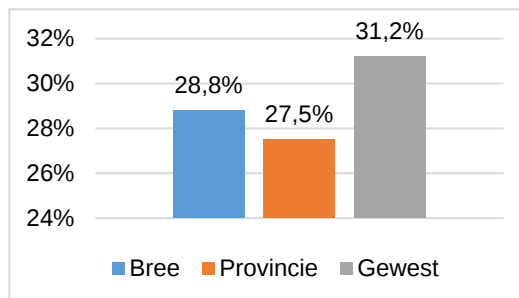
*Volgens definitie Rijksregister "personen die legaal en langdurig in België verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat, in het bijzonder diegenen die zich in een vaststelbare achterstandpositie bevinden".

3.3 Naar huishoudens en burgerlijke staat

Figuur 19 - Gemiddeld aantal personen per privaat huishouden (2017)

Figuur 20 - Alleenstaanden ten opzichte van particuliere huishoudens (2017)

B. Huisvesting

Inleiding

Om een duidelijk beeld te krijgen van de huisvesting in het bestuur werden meerdere elementen bestudeerd. Het aantal verkooptransacties en de verkoopprijzen geven een algemeen beeld over de trends op de lokale vastgoedmarkt. In combinatie met het inkomen van de lokale bevolking kan de betaalbaarheid ingeschat worden. Ook de rol van de huisvesting in de sociale sfeer zorgt voor de vervollediging van het overzicht.

Volgens het Federaal Planbureau zal het aantal éénpersoonshuishoudens verder stijgen in Vlaanderen, voornamelijk omwille van de vergrijzing. 40% van de particuliere huishoudens zal in 2060 bestaan uit één persoon. Op lokaal niveau en volgens statistische analyse, is er een verband tussen de vergrijzing en verouderd onroerend patrimonium, kleinere woningen en minder wooncomfort. Gemeente met een sterke aangroei van bevolking, kennen meestal ook onder andere meer verkopen en meer nieuwbouwwoningen en bijgevolg een stijging van kadastraal inkomen. Ook de hoogte van inkomen van migrerende bevolking kan een impact hebben op de vastgoedmarkt (bv. gemeenten die aantrekkelijk zijn voor welstellende senioren, gemeenten die politieke vluchtelingen opvangen).

Samenvatting

Voor alle regio's waarvoor data beschikbaar is, kan een fluctuerende trend worden waargenomen voor het **aantal verkooptransacties** van woonhuizen en appartementen. Het aantal verkooptransacties van woonhuizen daalde in Bree van 78 in 2011 naar 40 in 2016 en piekte weer naar 73 in 2017. Het aantal verkochte appartementen steeg van 23 transacties in 2011 tot 86 transacties in 2015 en daalde naar 58 in 2016 (figuur 21). De gegevens omtrent de appartementen van 2017 zijn nog niet beschikbaar.

Bree ervaart een dalende fluctuerende trend voor de verkopen van woonhuizen tussen 2011 en 2017 (-6%), terwijl de provincie (+8%) en het gewest (+4%) een stijgende fluctuerende trend ervaren over dezelfde periode. Wat opvalt is dat de verkoop van appartementen erg gestegen is voor Bree (+152% van 2011 tot 2016) waar voor het gewest (-6%) een licht dalende fluctuerende trend wordt opgemerkt (figuren 22, 23).

Terwijl het aantal verkooptransacties fluctueert, kan voor de **mediaanprijzen** een andere trend worden waargenomen. Data over de prijzen van een appartement van 2015 en 2016 ontbreken op het niveau van Bree. De vastgoedprijzen voor de woonhuizen (+33%) vertoonden alleszins een opwaartse beweging van 2011 tot 2017 (figuur 24). Indien deze cijfers worden gebenchmarkt met de andere regio's, wordt duidelijk dat de woonhuisprijzen voor Bree in lijn liggen met die van de provincie, maar dat ze beiden gedurende de hele periode (2011-2017) ongeveer € 20 à 30 000 onder die van het gewest lagen (figuur 25). De mediaanprijs voor de appartement in Bree in 2017, dewelke wel beschikbaar was, was € 185 000 (+23%) wat voor 2017 hoger ligt dan voor de provincie en het gewest (figuur 26). Vergeleken met de andere gemeenten in het Arrondissement Maaseik, liggen de prijzen van de appartementen van Bree in lijn met de buurgemeentes en liggen de prijzen van de woonhuizen eerder aan de lage kant (figuren 25.2 en 26.2).

In combinatie met de gemiddelde belastbare inkomens kan ook een indicatie van de **betalbaarheid** van de regio's worden opgemaakt. De betaalbaarheid wordt voorgesteld aan de hand van de betaalbaarheidratio. Deze wordt berekend door de verhouding van de gemiddelde woonprijs ten opzichte van het gemiddeld belastbaar inkomen. Een hoge ratio vertaalt zich dus in een minder betaalbare situatie voor de inwoners. Voor alle regio's kan een stijging in het gemiddeld belastbaar inkomen worden waargenomen van ongeveer 10% van 2011 tot 2016 (figuur 27). Dit vertaalt zich verder in een daling van de betaalbaarheidratio van de woonhuizen voor alle regio's tot 2016 wanneer deze weer stijgt omwille van de stijgende prijzen van woonhuizen (figuur 28). De betaalbaarheidratio van de appartementen blijft rond hetzelfde niveau over de jaren heen tussen 2011 en 2016 (figuur 29).

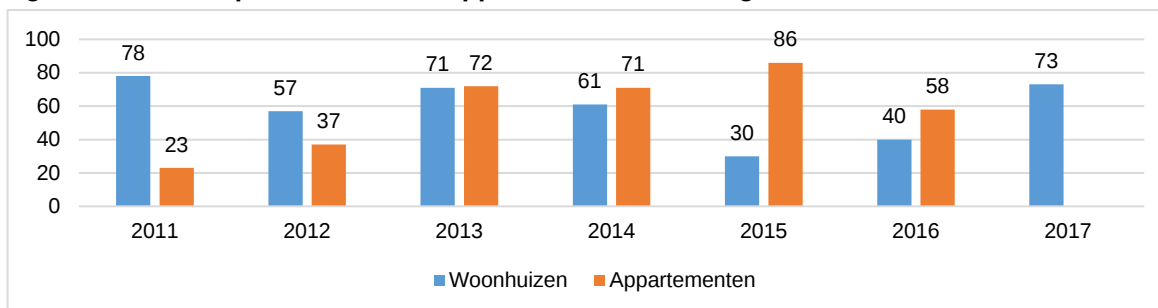
In vergelijking met de provincie en het gewest is de **bevolkingsdichtheid** per m² zeer laag. Vergeleken met het gewest komt dit neer op ongeveer de helft (figuur 30).

Op het vlak van **sociale huisvesting** heeft Bree relatief minder accommodatie in vergelijking met de benchmark. Het aantal sociale huurwoningen t.o.v. particuliere huishoudens (5,5%) ligt er lager dan in zowel de provincie (6,0%) als het gewest (5,9%) (figuur 31). Het aantal sociale huurwoningen ondergaat echter wel een stijgende trend. Bree levert daarentegen inspanningen, want het aantal sociale huurwoningen steeg met 15% op 5 jaar tijd.

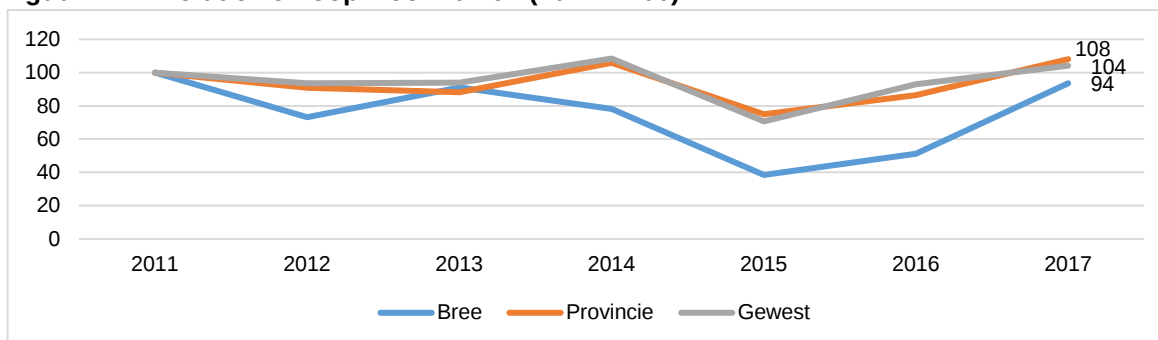
Finaal kan besloten worden dat Bree een stijgende fluctuerende trend ervaart in het aantal verkooptransacties van zowel woonhuizen als appartementen. Deze trend gaat gepaard met een lichte stijging in de gemiddelde vastgoedprijzen voor beide types woningen. Desondanks blijft de accommodatie in de stad even duur dan de accommodatie in de provincie maar wel aanzienlijk goedkoper dan het gewest. De betaalbaarheid, gemeten volgens de duurheidsratio, ging er op vooruit tot in 2016 voor de woningen. In 2016 stegen de prijzen van de woningen, waardoor de betaalbaarheid daalde. Er is minder sociale huisvesting in Bree wanneer vergeleken wordt met de provincie en het gewest. Desalniettemin is er een stijgende trend in het absolute aantal sociale huisvestingen.

4. Evolutie verkoop huizen & appartementen

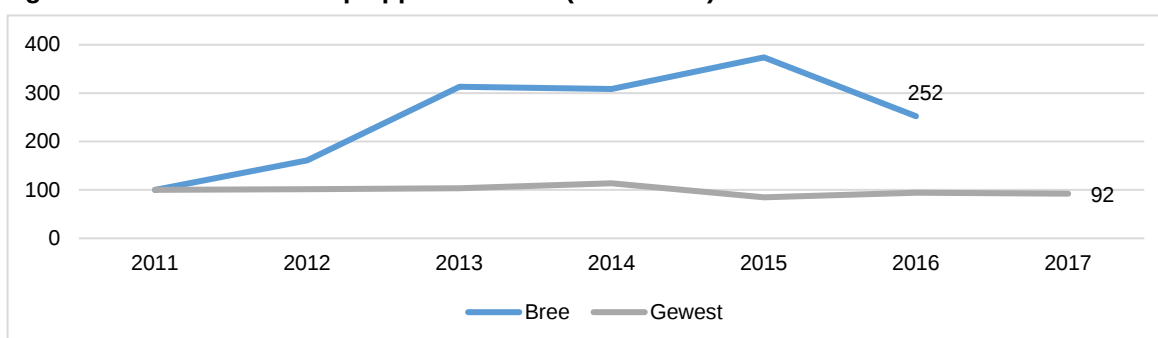
Figuur 21 - Verkoop woonhuizen & appartementen in stad/gemeente

Figuur 22 - Evolutie verkoop woonhuizen (2011 = 100)

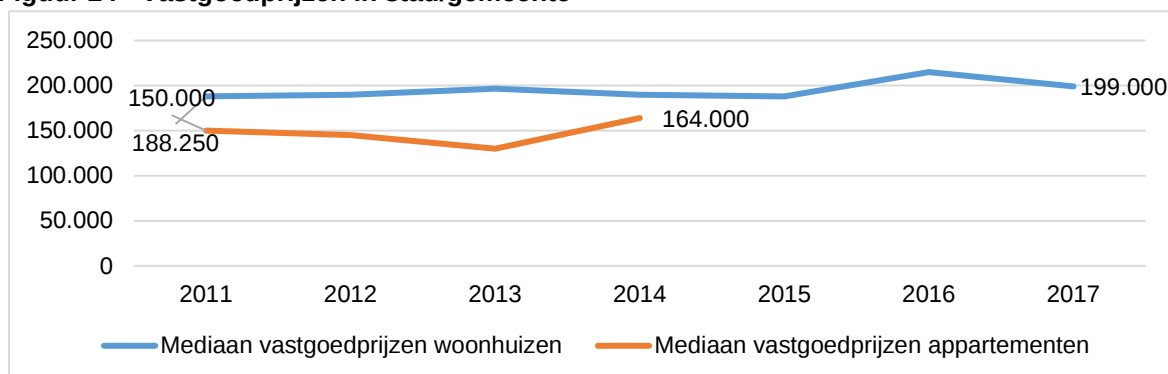
Figuur 23 - Evolutie verkoop appartementen (2011 = 100)

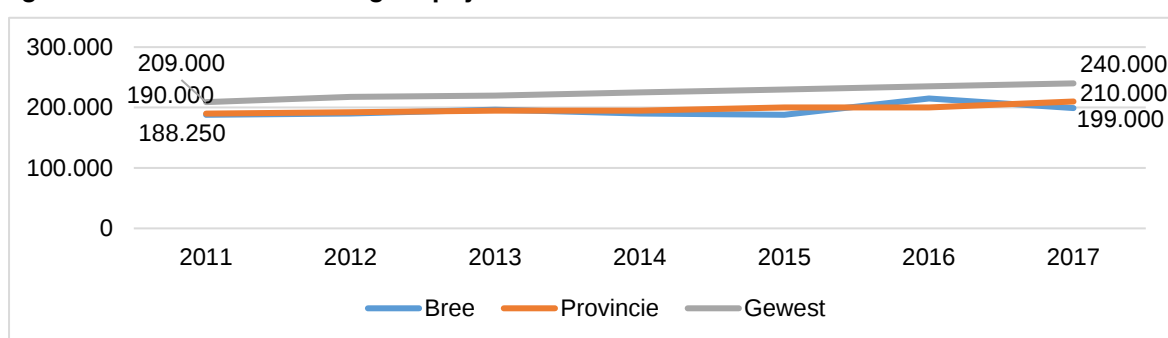
5 Evolutie & benchmark van vastgoedprijzen

5.1 Evolutie van vastgoedprijzen

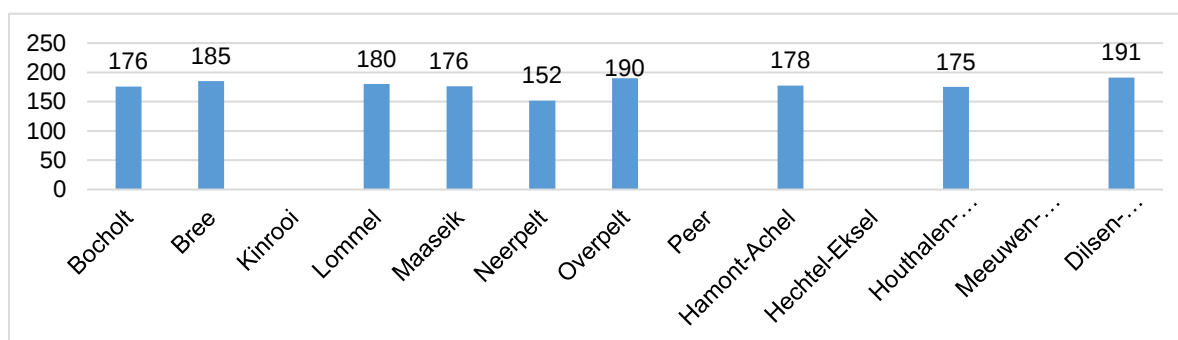
Figuur 24 - Vastgoedprijzen in stad/gemeente

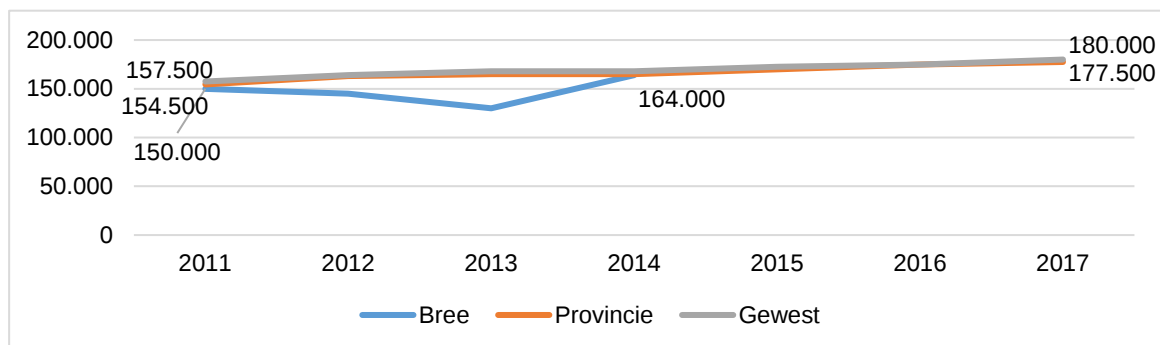
Figuur 25.1 - Benchmark vastgoedprijzen woonhuizen

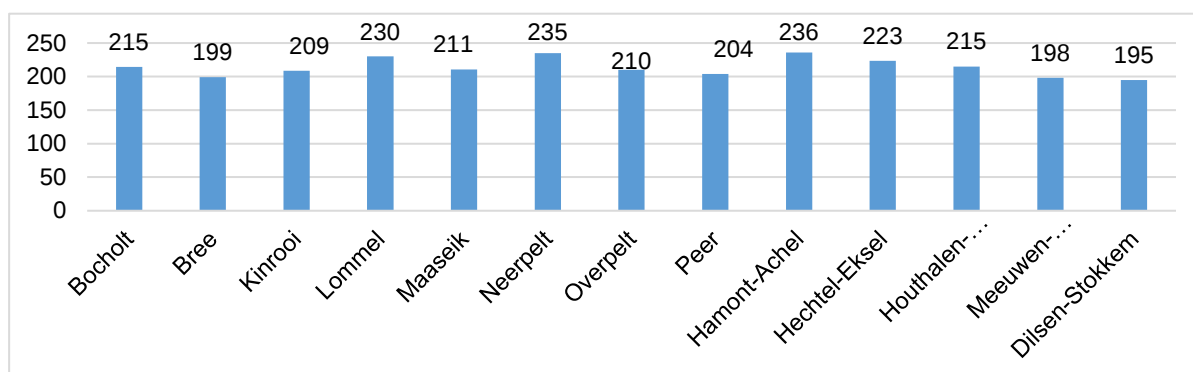
Figuur 25.2 - Mediaan prijzen appartementen in arrondissement Maaseik - in €1 000 (2017)

Figuur 26.1 - Benchmark vastgoedprijzen appartementen

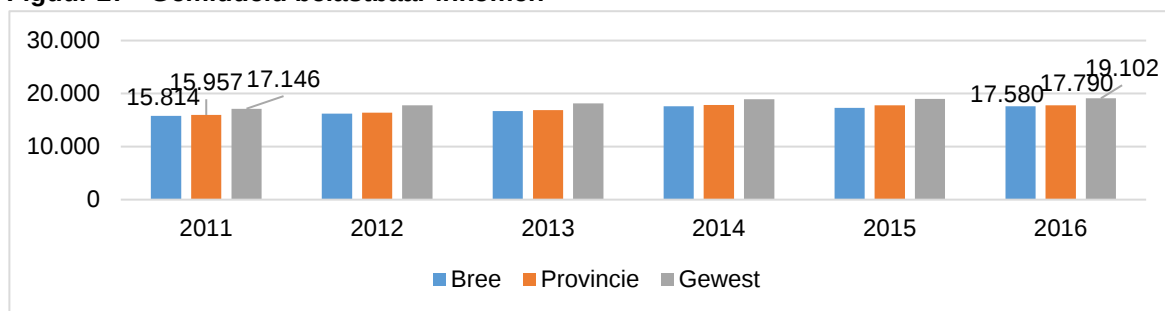

Figuur 26.2 - Mediaan prijzen woningen in arrondissement Maaseik - in €1 000 (2017) □

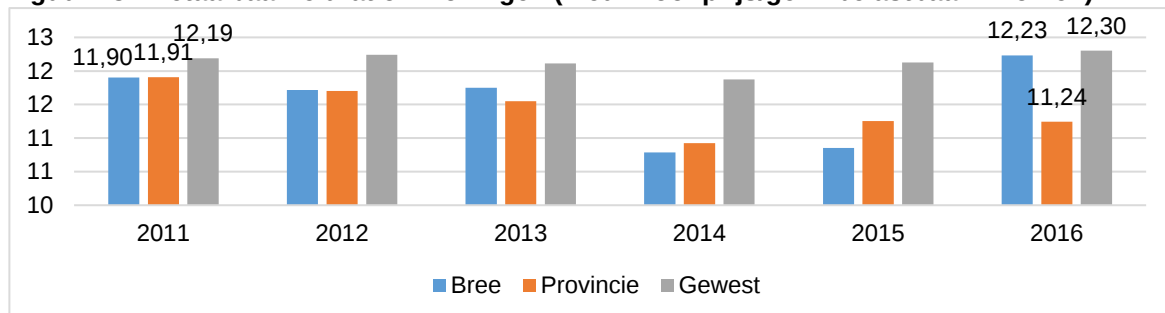

5.2 Betaalbaarheid van de woningen

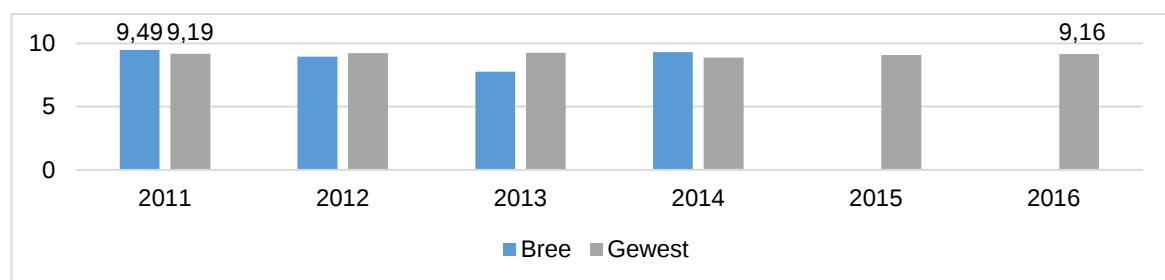
Figuur 27 - Gemiddeld belastbaar inkomen

Figuur 28 - Betaalbaarheidratio - woningen (med. woonprijs/gem. belastbaar inkomen)

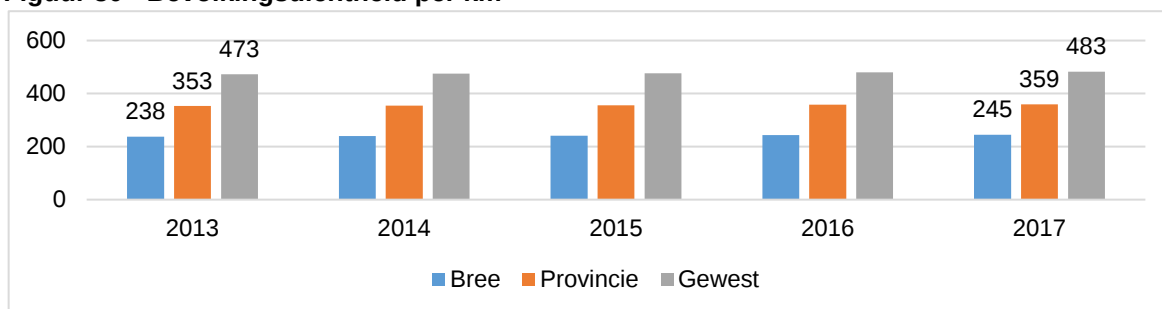

Figuur 28 - Betaalbaarheidratio - appartementen (med. woonprijs/gem. belastbaar inkomen)

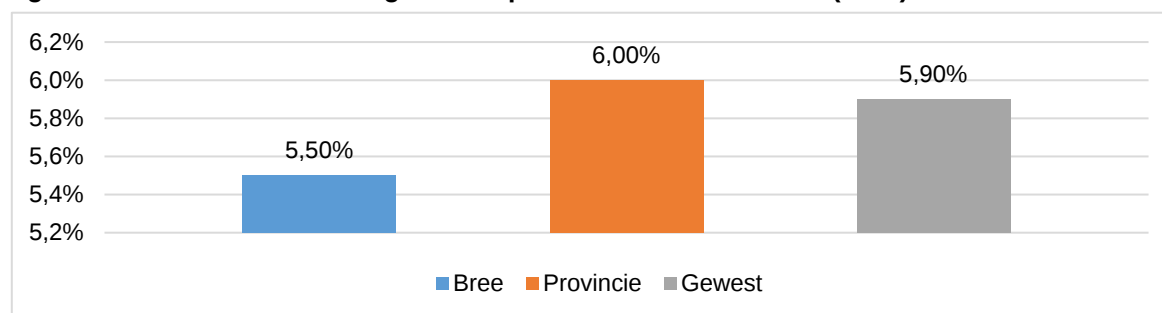
5.3 Bevolkingsdichtheid

Figuur 30 - Bevolkingsdichtheid per km²

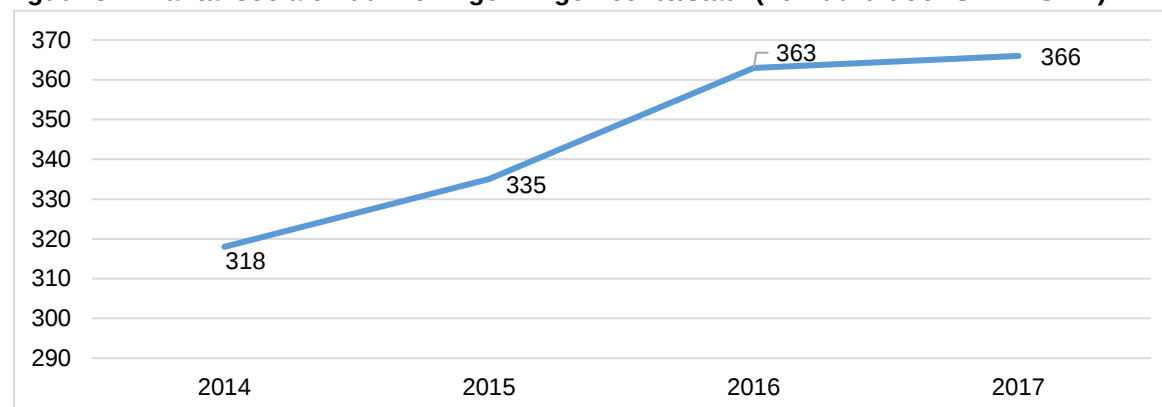

5.4 Sociale huurwoningen

Figuur 31 - Sociale huurwoningen t.o.v. particuliere huishoudens (2017)

Figuur 32 - Aantal sociale huurwoningen in gemeente/stad (verhuurd door SVK + SHM)

C. Omgeving

Inleiding

Een belangrijk element van een omgevingsanalyse vormt de aantrekkelijkheid van de buurt en de gemeente of stad. Om de aantrekkelijkheid verder te bekijken, zijn er 7 indicatoren omtrent tevredenheid en veiligheid geïdentificeerd, waarnaar verder verwezen wordt:

- Woonomgeving
- Cultuur & recreatie
- Natuur en milieu
- Veiligheid
- Gezondheid, ouderenzorg en kinderopvang
- Onderwijs
- Mobiliteit

Die indicatoren worden ook vergeleken met de Belfiuscluster, een op maat gemaakte cluster HVZ (incl. gemeenten van de hulpverleningszone Noord-Limburg + Maaseik & Kinrooi) en het gewest. Meer info over de clusters kan gevonden worden in de appendix. In de samenvatting worden de zeven elementen verder besproken.

Samenvatting

Als eerste element is er de **woonomgeving**. Hierbij kan vastgesteld worden dat 77% van de ondervraagden tevreden is over de stad. Bree scoort hier exact hetzelfde als de cluster en het gewest (ook 77% tevreden). Ook de cijfers omtrent tevredenheid over de buurt en de fierheid op de stad liggen in lijn met de cluster en het gewest, respectievelijk is 82% van de inwoners van Bree zijn tevreden over hun buurt en 66% is fier op hun stad (figuren 33, 34, 35). Deze cijfers kunnen een indicatie zijn voor het al dan niet graag blijven wonen in Bree. Zoals eerder vermeld, trekken steeds meer mensen, vooral vanuit andere Belgische steden en gemeentes, richting Bree.

Op het vlak van **cultuur en vrije tijd** scoort Bree in het algemeen beter dan de benchmark inzake sport-, recreatie- en culturele voorzieningen en uitgaansgelegenheden (figuren 36, 37, 38, 39). Wat betreft recreatievoorzieningen, scoort Bree met 78% tevredenheid beduidend hoger dan de cluster (71%) en het gewest (67%) (figuur 37). Dezelfde tendens is terug te vinden in de tevredenheidscijfers omtrent de uitgaansmogelijkheden; 64% is tevreden in Bree, 51% in de cluster en 41% in het gewest (figuur 39).

Daarnaast scoort Bree op het vlak van **natuur en milieu** eveneens goed: 81% van de ondervraagden is tevreden over het groen (figuur 40) en 82% vindt dat er voldoende groen is (figuur 41). De link met de lage bevolkingsdichtheid per km² speelt hier allicht een rol. Daarentegen, kan vastgesteld worden dat de gemiddelde CO₂-uitstoot met 6,2 ton per inwoner hoger ligt dan in de provincie en in het gewest (figuur 42). Desondanks zien we positieve dalende trend in de absolute CO₂-uitstoot. In absolute getallen bedroeg de CO₂-uitstoot 97 916 ton in de stad in 2015, wat een daling weergeeft van 13% in vergelijking met 2012. Toen bedroeg de totale CO₂-uitstoot 112 990 ton. Het grootste aandeel CO₂-uitstoot van Bree komt uit industrie, wat in vergelijking met de provincie en het gewest hoger ligt (figuren 42.2 en 42.3). Het aantal geïnstalleerd vermogen uit zonnepanelen is gestegen tussen 2011 en 2016 maar stagneert sinds 2013 (figuren 42.4). Het verbruik van elektriciteit en verwarming kende een daling tussen 2011 en 2014 net zoals in de provincie (figuren 42.5 en 42.6). 32% van de inwoners van Bree meldt vaak/altijd last te hebben van zwerfvuil (35% in het gewest) en 11% vaak/altijd last te hebben van sluikestort (17% in het gewest).

Rond **veiligheid** behaalt Bree goede resultaten bij de ondervraagden. 90% van de ondervraagden voelt zich zelden of nooit onveilig in de stad. In vergelijking met het clustergemiddelde (86%) en het gewestgemiddelde (86%) is dit een goede statistiek (figuur 43). Omtrent vandalisme en het onveiligheidsgevoel in de buurt of wijk kan ongeveer een gelijkaardige conclusie worden afgeleid (figuren 44, 45).

Als vijfde element is er **het gezondheidsaanbod, de ouderenzorg en kinderopvang**. 87% van de inwoners is tevreden over het aanbod van de gezondheidsvoorzieningen in de stad. Van figuur 46 valt af te leiden dat 73% van de ondervraagden tevreden is over de ouderenvoorzieningen. Op dit vlak scoort Bree iets minder goed dan het clustergemiddelde (77% tevreden) maar beter dan het gewestgemiddelde (72%). Het aanbod in de ouderenzorg kan gerelateerd zijn aan mindere tevredenheidsscores. Bree heeft 5,1 woonzorgcentra per 100 ouderen (65+), wat in lijn ligt met 5,1 voor de provincie en 6,1 voor het gewest (figuur 47). Op het vlak van aanbod van dagverzorgingscentra heeft Bree een groter aanbod met 3,2 per 100 ouderen vergeleken met provincie (2,0) en gewest (2,0). Wat betreft de andere zorgcentra (assistentiewoningen, centra voor kortverblijf en lokale dienstcentra) scoort de stad minder dan de provincie en het gewest (figuur 47). Bree heeft in vergelijking met de referentiegebieden een lager aantal kinderopvangplaatsen (149 plaatsen in 2017) (figuren 47.1 en 47.2).

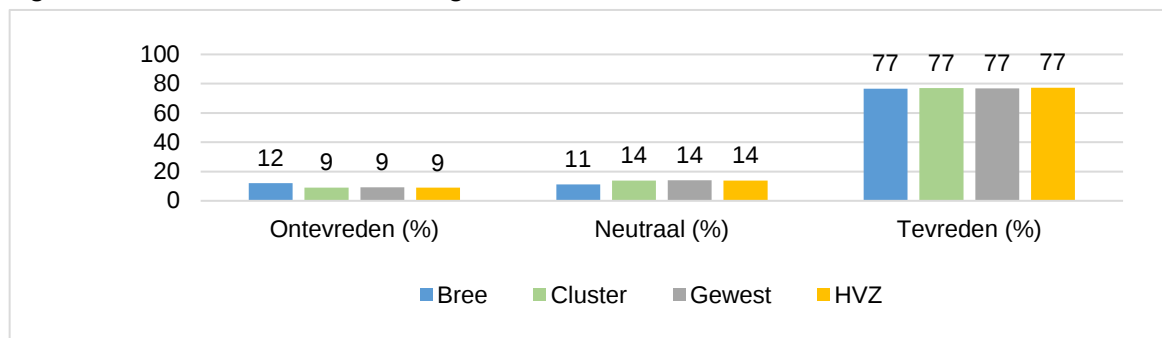
Het volgende element is het **onderwijs**. Van de ondervraagden is 89% tevreden over het onderwijs, wat schommelt rond de score van de cluster (91%) en het gewest (88%) (figuur 48). Verder, op het vlak van schoolse achterstand, kan afgeleid worden dat 9,5% van de leerlingen lager onderwijs één of meer jaren schoolse achterstand had in 2017. Dit is een score die onder het gemiddelde ligt van de provincie (10,4%) en het gewest (12,2%) (figuur 49). Daarenboven kan vastgesteld worden dat 3,8% van de leerlingen secundair onderwijs twee of meer jaar schoolse achterstand had in 2017, een cijfer dat ook lager ligt vergeleken met de provincie (4,9%) en het gewest (5,2%) (figuur 50).

Als laatste element is er de **mobiliteit** in Bree. Hierbij worden twee belangrijke alternatieven voor de wagen geanalyseerd: het openbaar vervoer en de fiets. Bree scoort hier gemengde resultaten. De stad scoort bovengemiddeld laag op de vraag of er voldoende openbaar vervoer is (figuur 51). 49% is het oneens dat er voldoende openbaar vervoer is, in de cluster is dit 25% en in het gewest 30%. Echter, de fietspaden scoren dan weer zeer goed in vergelijking met de benchmark. 68% vindt dat er voldoende fietspaden zijn (versus 43% en 42% in de cluster en het gewest) en 69% is tevreden over de staat van de fietspaden (versus 43% en 45% in de cluster en het gewest) (figuren 52.1 en 52.2). Het aantal verkeersongevallen met letsel t.o.v. aantal inwoners ligt hoger in Bree dan voor de referentiegebieden. In 2017 waren in absolute aantallen 64 verkeersongevallen met letsel (figuren 53.1 en 53.2).

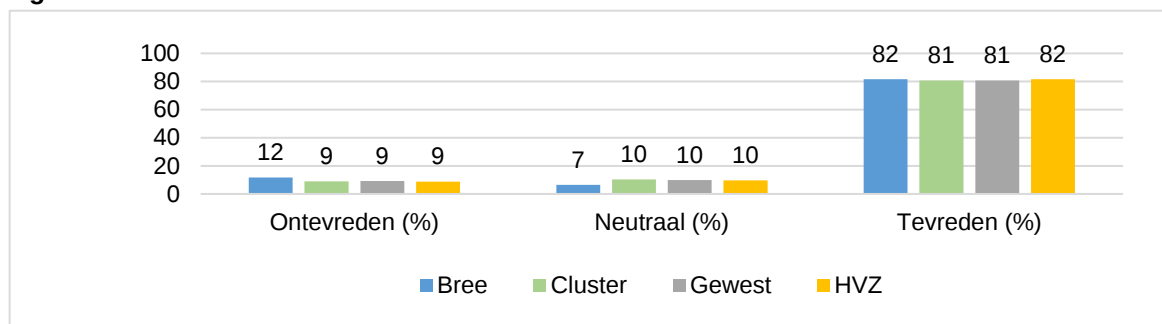
We kunnen **besluiten** dat Bree een algemene tevredenheid heeft van 77%. Gemiddeld scoort Bree met de verschillende elementen beter dan de benchmark. Er zijn sterke resultaten omtrent sport- en culturele voorzieningen, uitgaansmogelijkheden, natuur en milieu, veiligheid, onderwijs en fietspaden. Echter, er zijn toch twee opmerkelijke vaststellingen. Ten eerste, ook al daalt de absolute de CO₂-uitstoot per inwoner, de gemiddeldes blijven hoger in vergelijking met Limburg en het gewest. Ten tweede, blijkt hieruit ook een werkpunt omtrent het openbaar vervoer. Een verbetering van het aanbod van openbaar vervoer zou de tevredenheid hierover laten toenemen en de CO₂-uitstoot per inwoner potentieel verder laten dalen.

6. Algemene tevredenheid

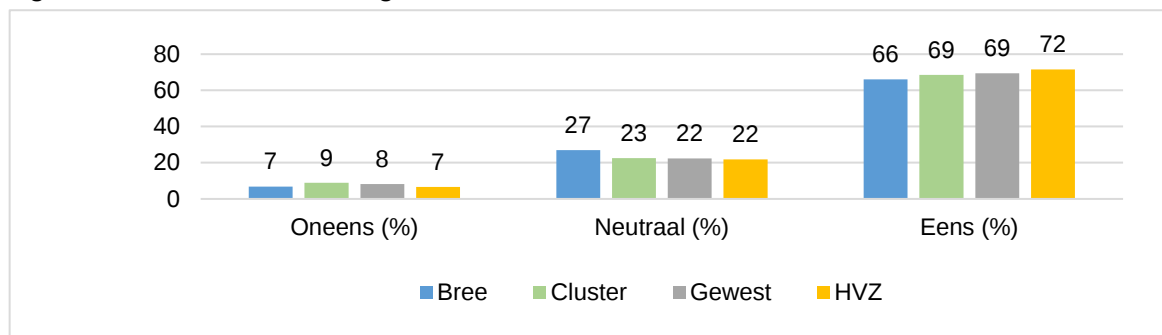
Figuur 33: Teverdenheid over stad/gemeente - 2017

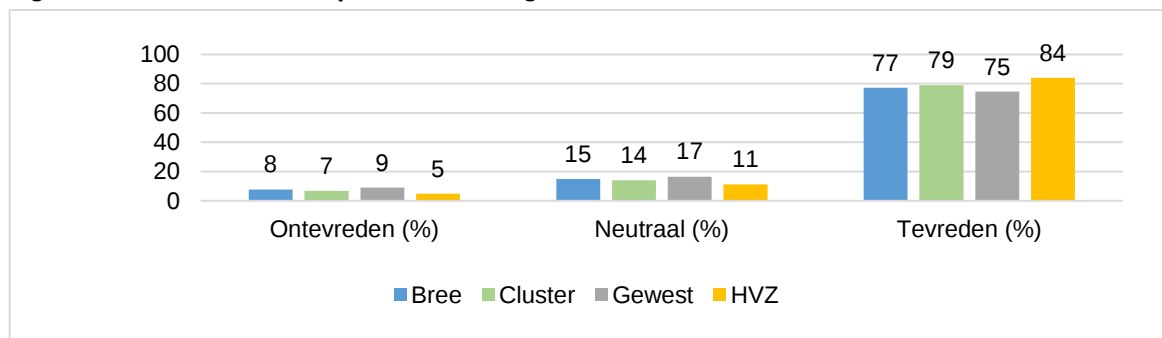
Figuur 34: Teverdenheid over buurt - 2017

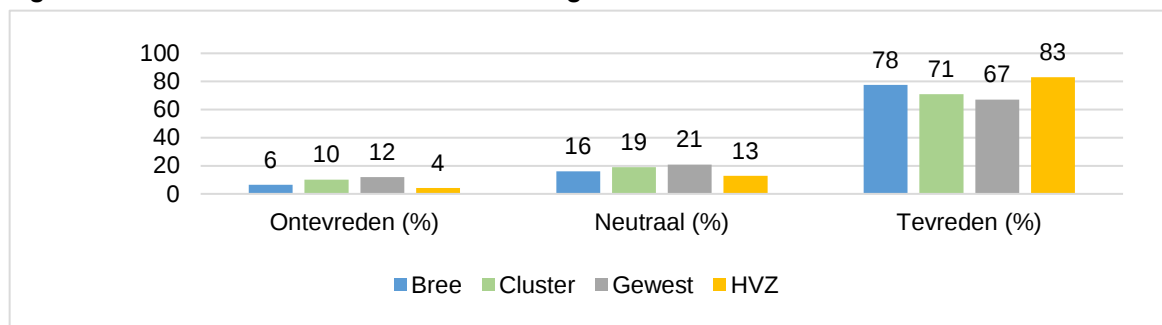
Figuur 35: Fierheid over stad/gemeente - 2017

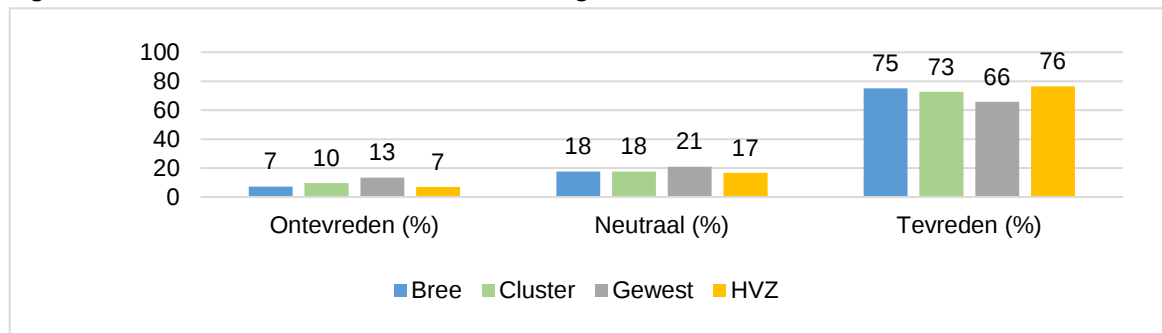
Figuur 36: Tevredenheid sportvoorzieningen - 2017

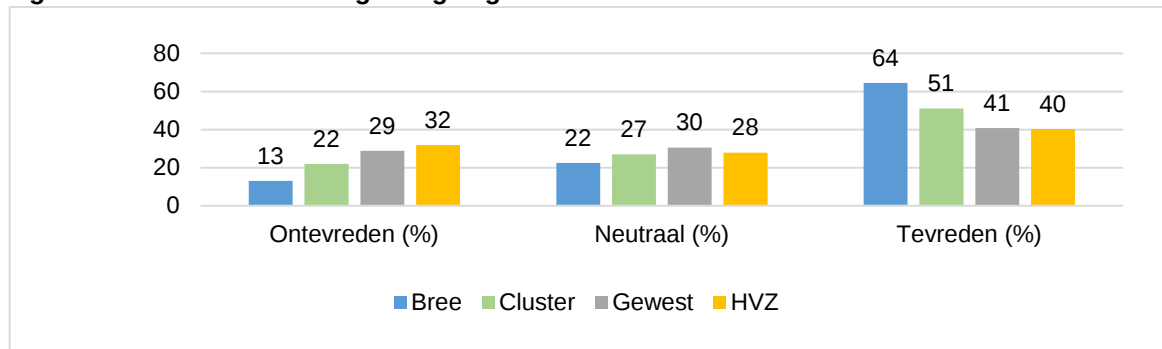
Figuur 37: Tevredenheid recreatievoorzieningen - 2017

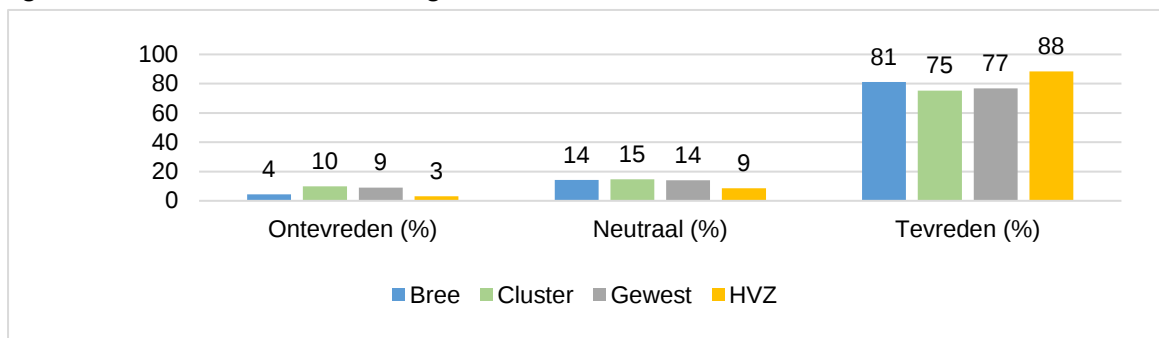
Figuur 38: Tevredenheid culturele voorzieningen - 2017

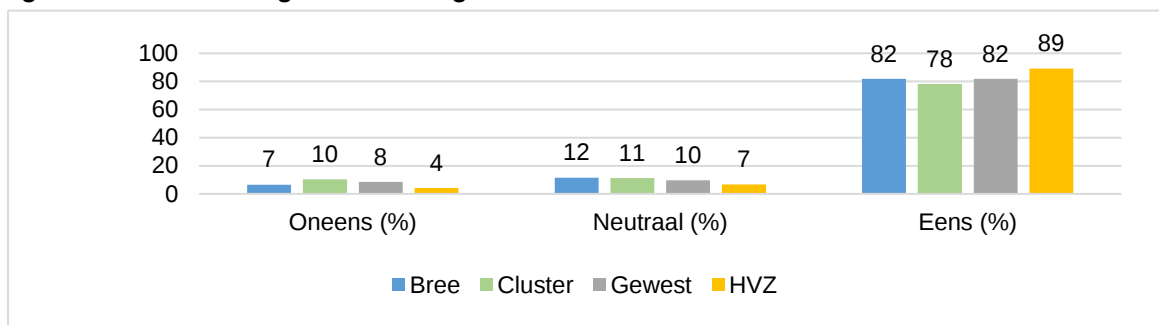
Figuur 39: Tevredenheid uitgaansgelegenheden - 2017

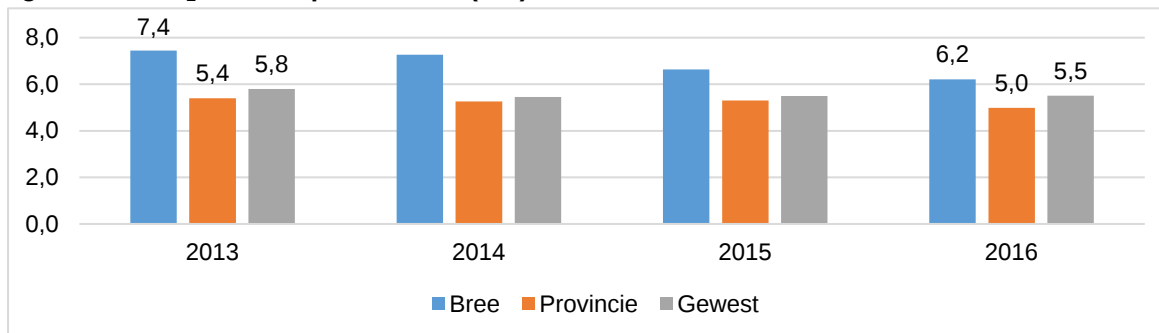
Figuur 40: Tevredenheid over het groen - 2017

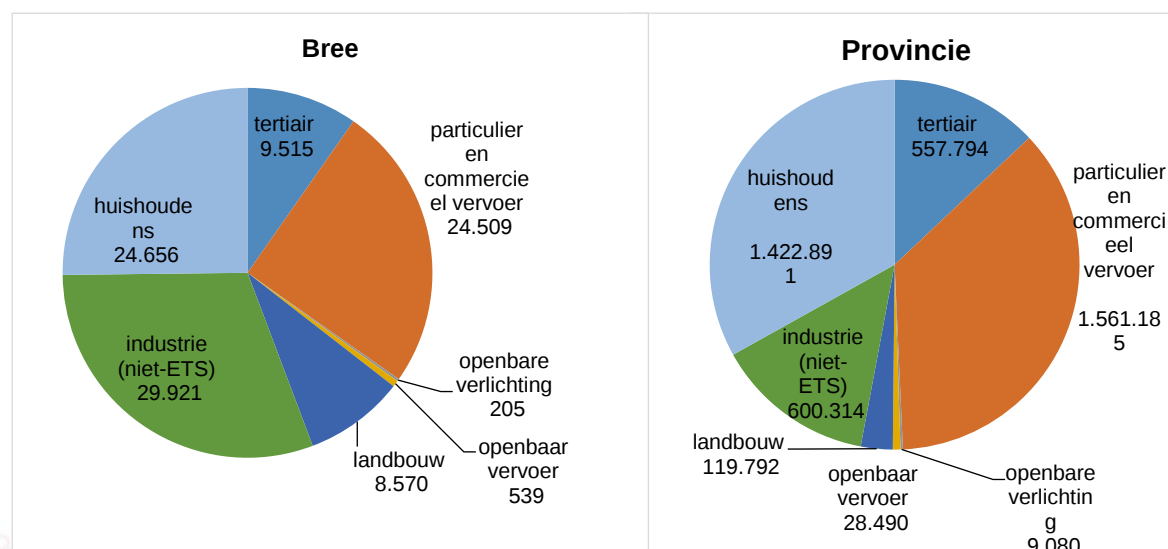
Figuur 41: Voldoende groen in stad/gemeente - 2017

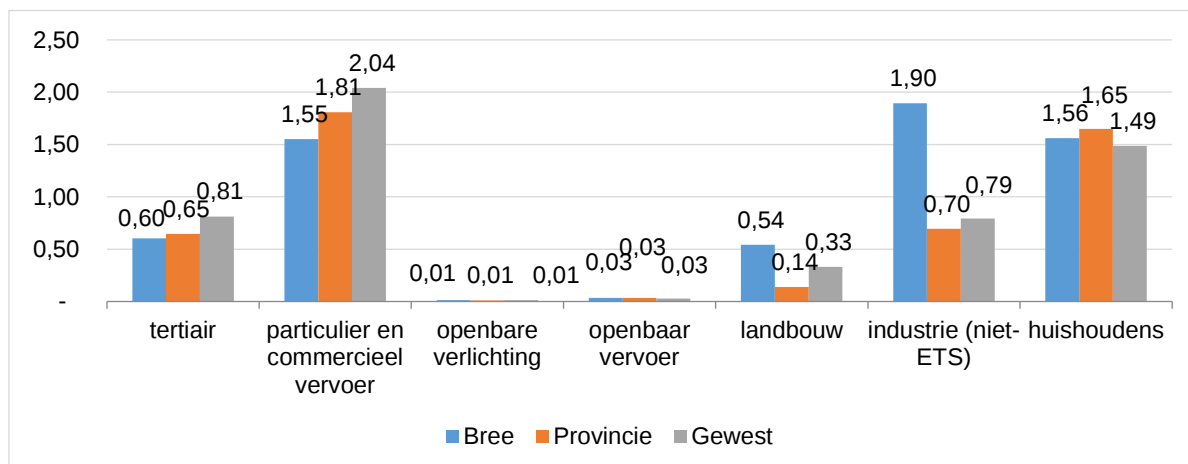
Figuur 42.1 CO₂-uitstoot per inwoner (ton) - 2017

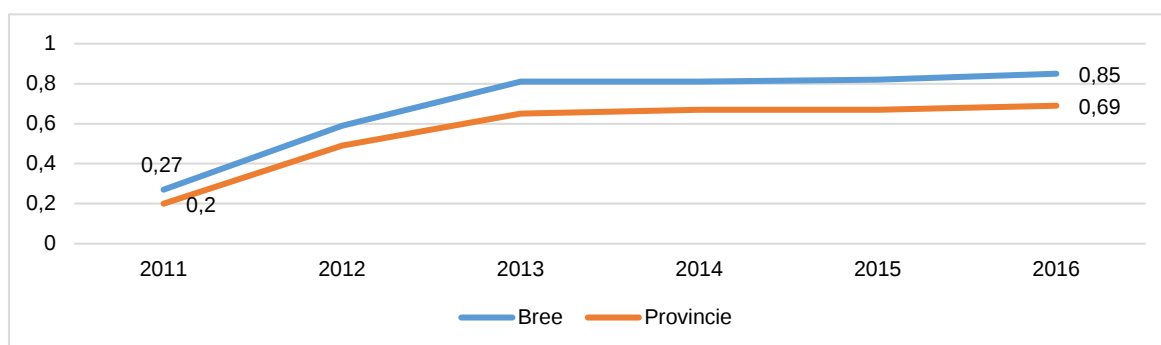
Figuur 42.2: Verdeling van CO₂-uitstoot per sector (ton) - 2016

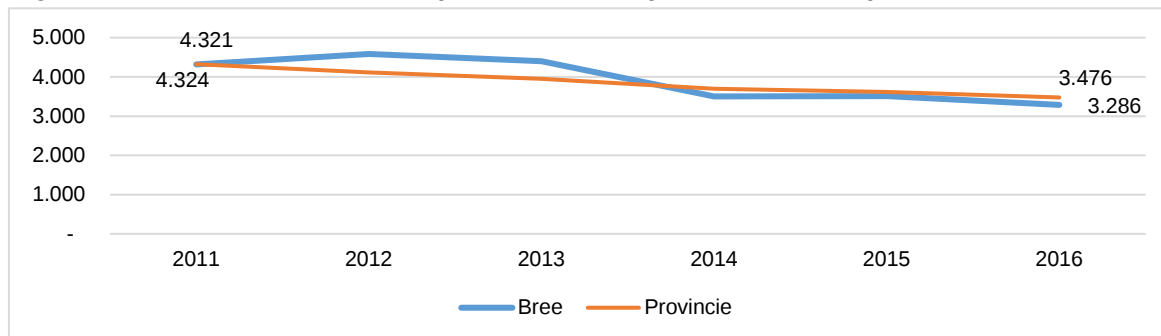
Figuur 42.3: Verdeling van CO₂-uitstoot per sector per inwoner (ton) - 2016

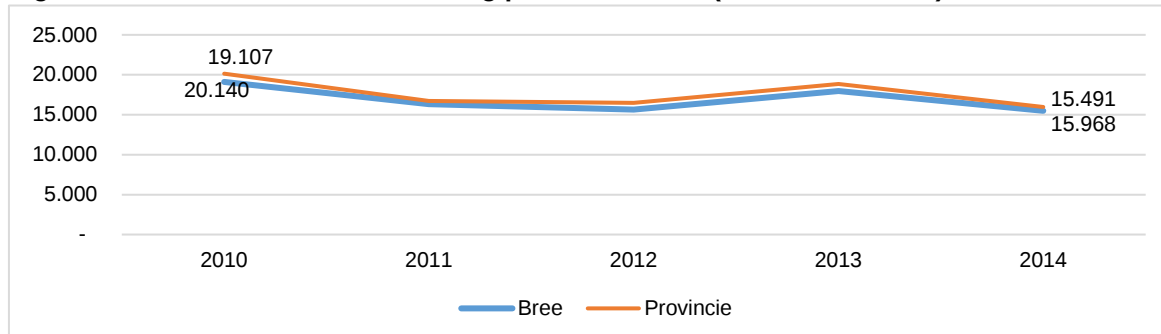
Figuur 42.4: Geïnstalleerd vermogen zonnepanelen < 10 kW per huishouden (kW/huishouden)

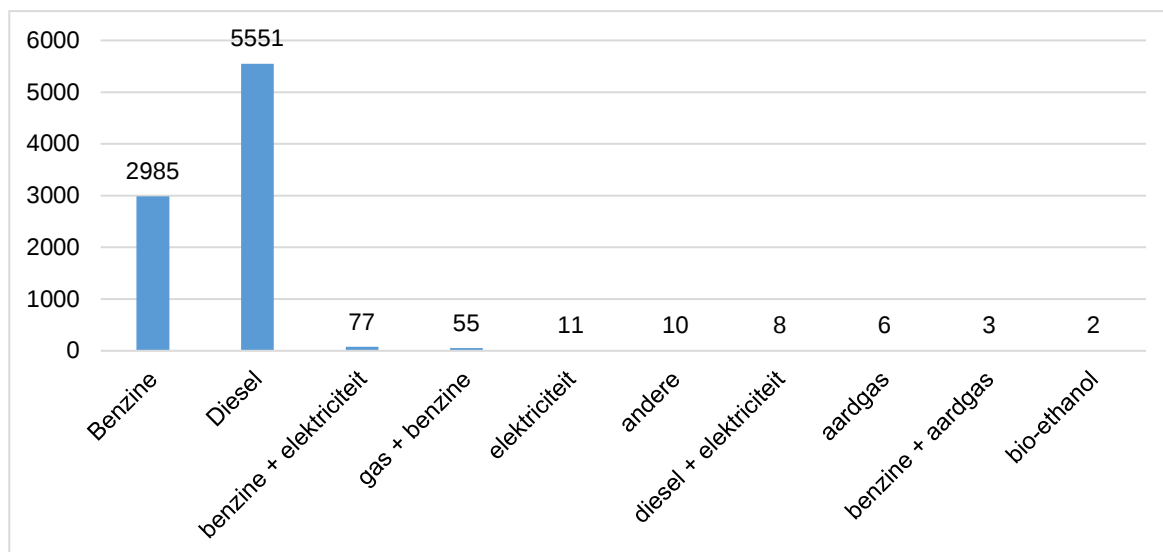
Figuur 42.5: Elektriciteitsverbruik per huishouden (kWh/huishouden)

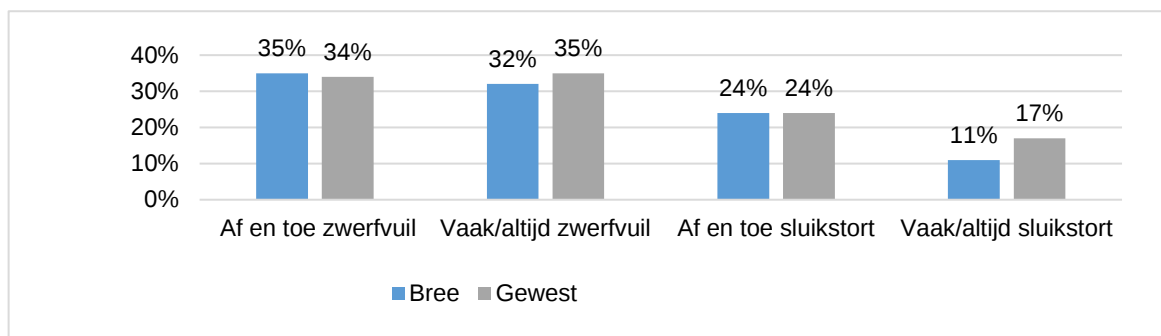
Figuur 42.6: Verbruik voor verwarming per huishouden (kWh/huishouden)

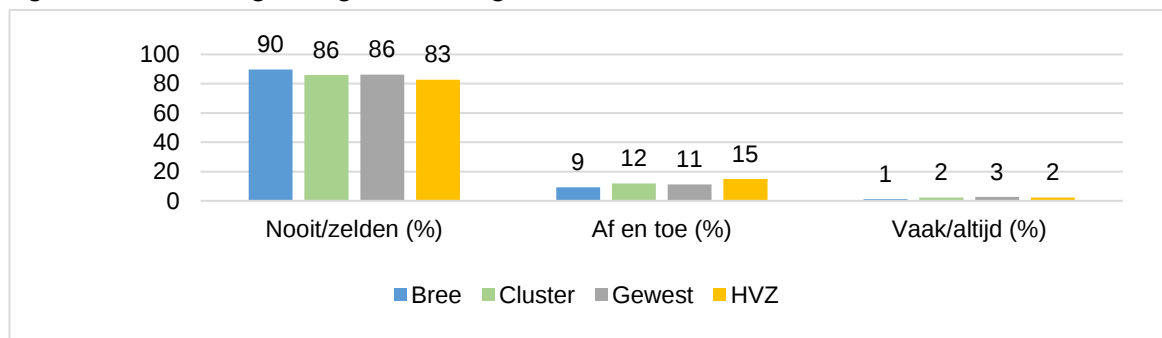
Figuur 42.7: Personenwagens per brandstof - stad/gemeente - 2017

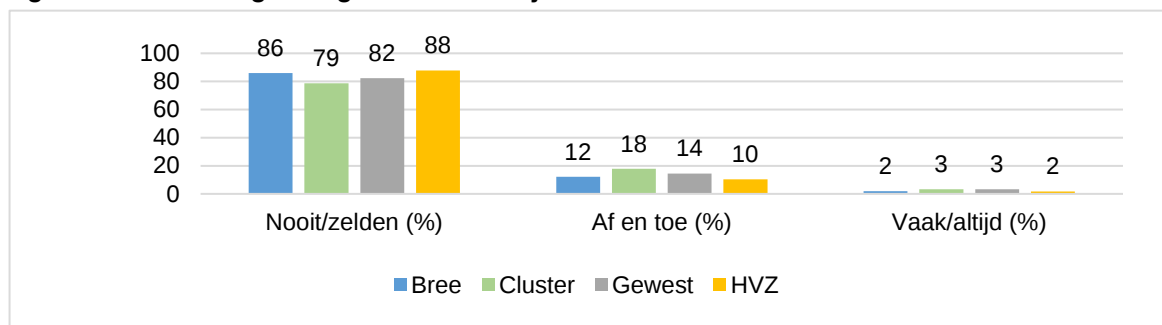
Figuur 42.7: Aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen maand vaak of altijd last heeft ondervonden van sluikestort - 2017

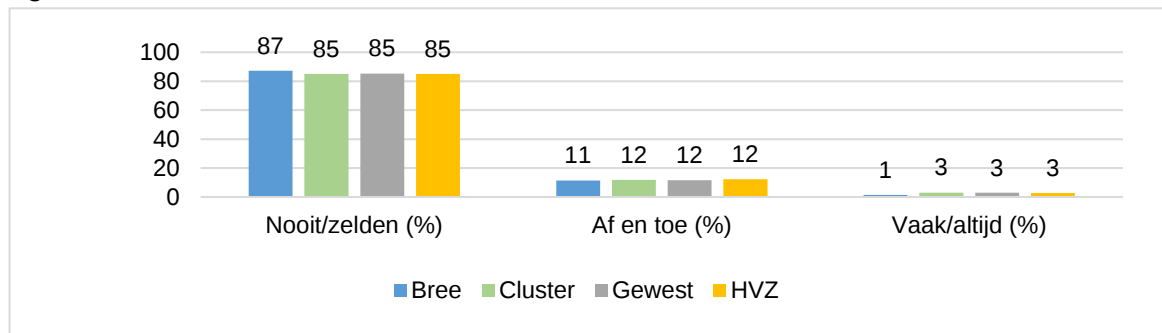
Figuur 43.1: Onveiligheidsgevoel stad/gemeente - 2017

Figuur 43.2: Onveiligheidsgevoel buurt/wijk - 2017

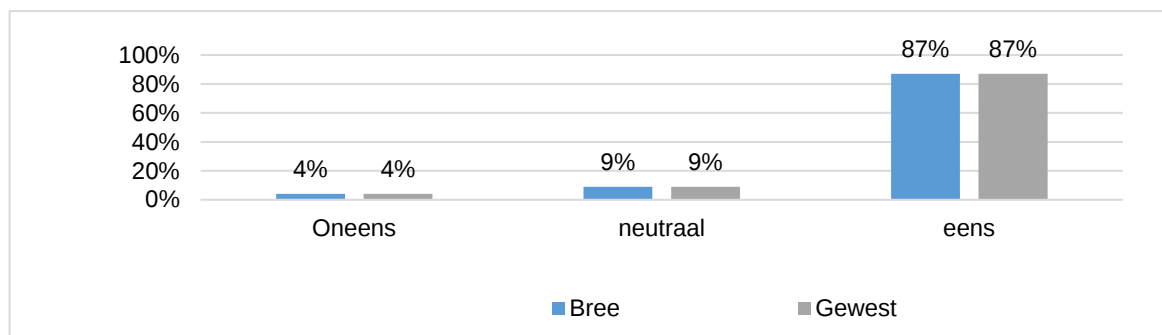

Figuur 44: Vandalisme - 2017

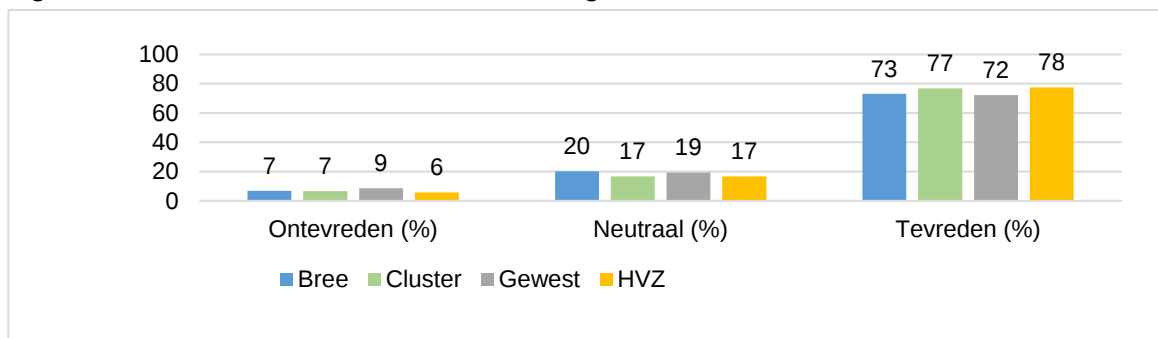

10.1 Gezondheidsaanbod

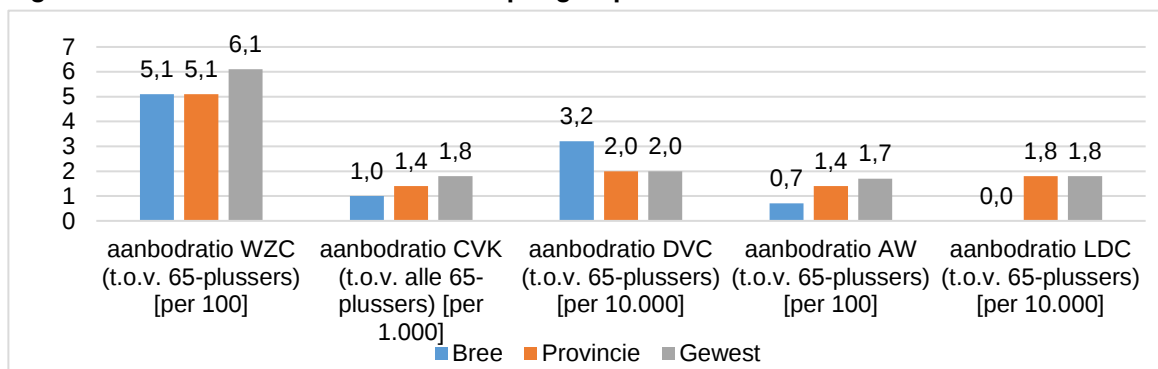
Figuur 45: Tevredenheid gezondheidsvoorzieningen - 2017

Figuur 46.1: Tevredenheid ouderenvoorzieningen - 2017

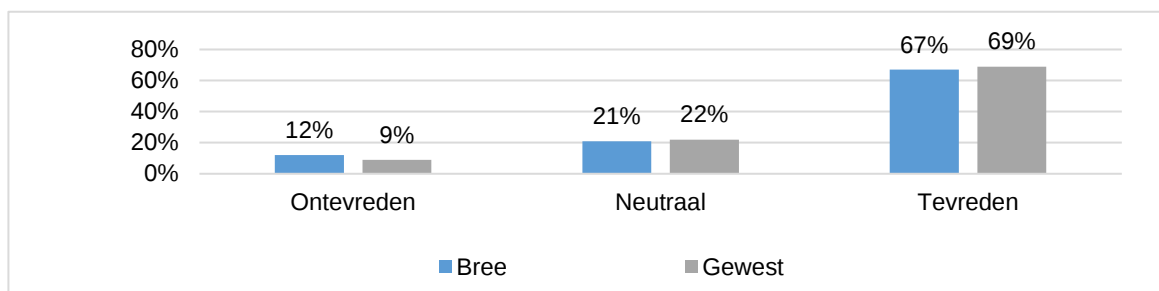

Figuur 46.2: Overzicht van aanbodratió per groep 65+ - 2016

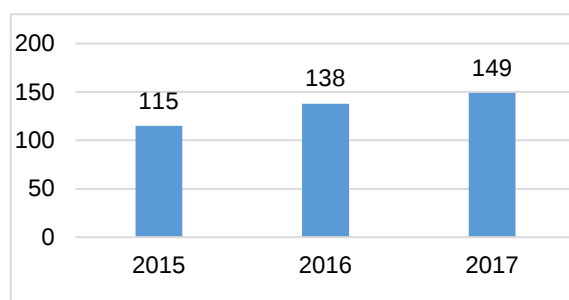

10.3 Kinderopvang

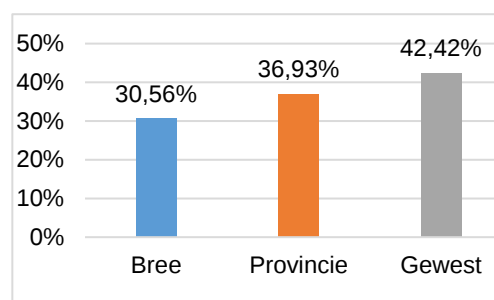
Figuur 47.1: Tevredenheid kinderopvang - 2017

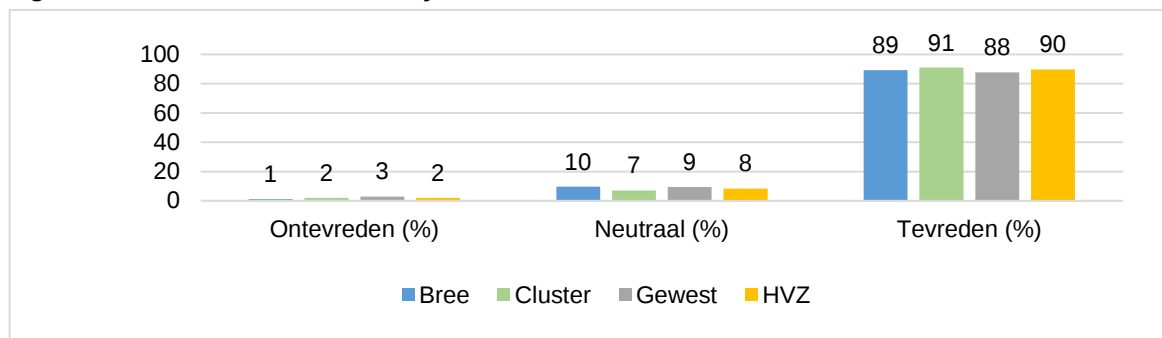
Figuur 47.2: Overzicht opvangplaatsen voor baby's en peuters in gemeente/stad

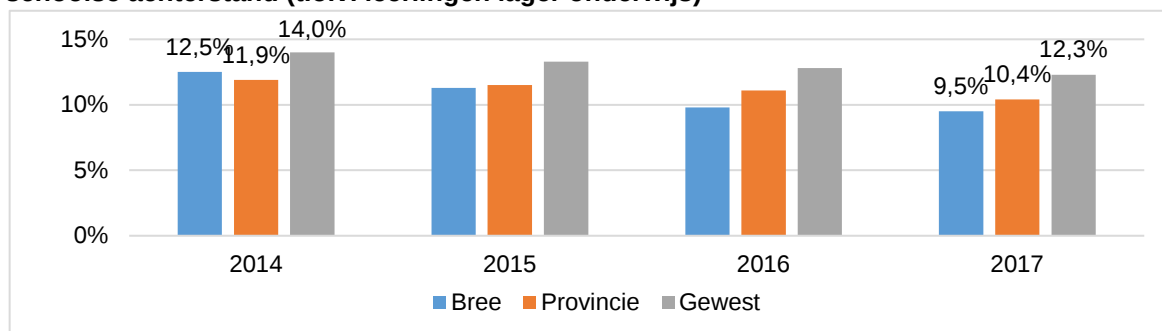
Figuur 47.3: Aantal opvangplaatsen per 100 baby's en peuters - 2017

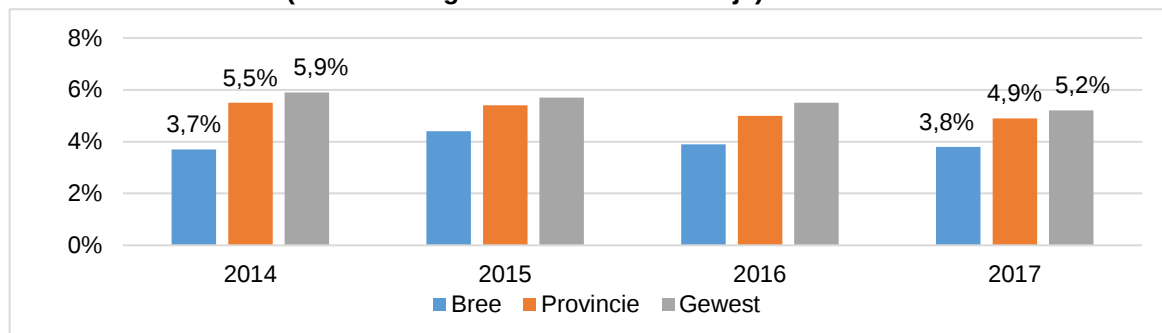
Figuur 48: Tevredenheid onderwijs - 2017

Figuur 49: Leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse achterstand (t.o.v. leerlingen lager onderwijs)*

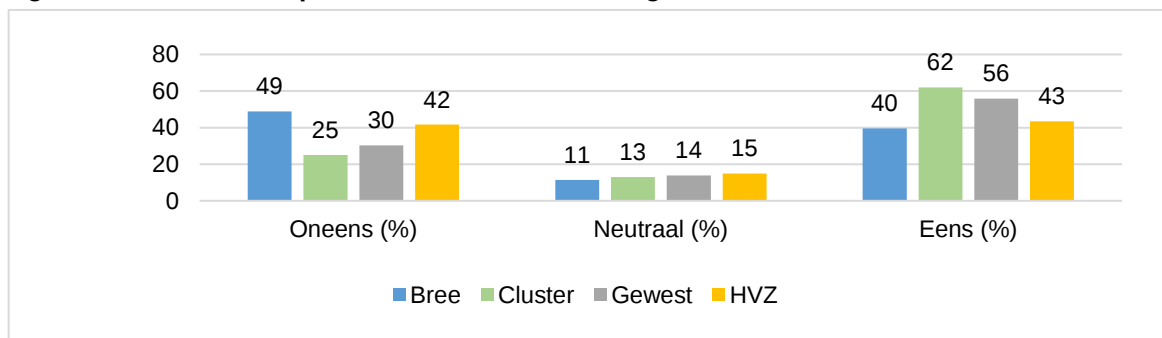

Figuur 50: Leerlingen secundair onderwijs met twee jaar of meer schoolse achterstand (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs)

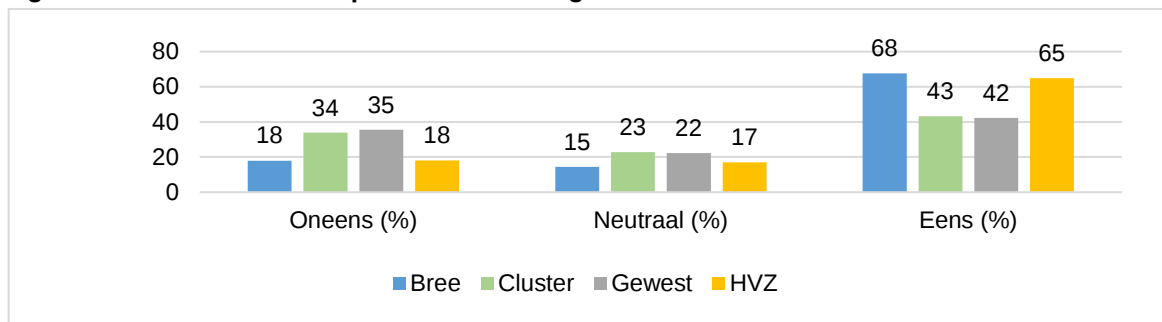

*De leerlingen worden hier ingedeeld naar schoolgemeente, meer bepaald naar de vestigingsplaats van de school waar ze ingeschreven zijn.

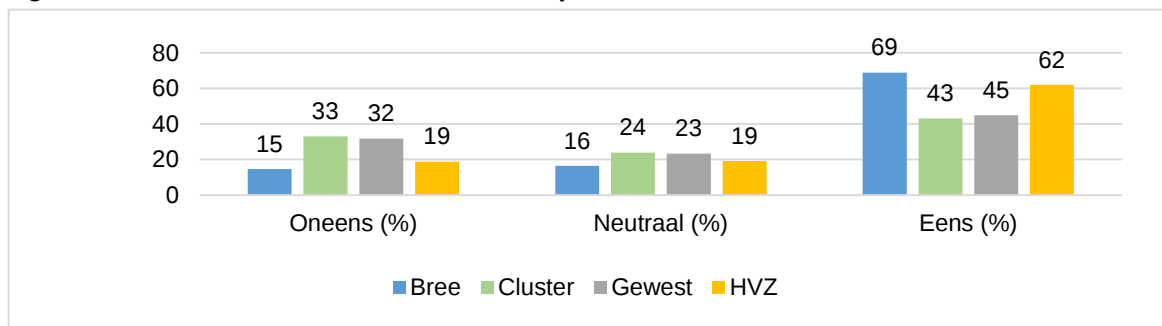
Figuur 51: Voldoende openbaar vervoer in de stad/gemeente - 2017

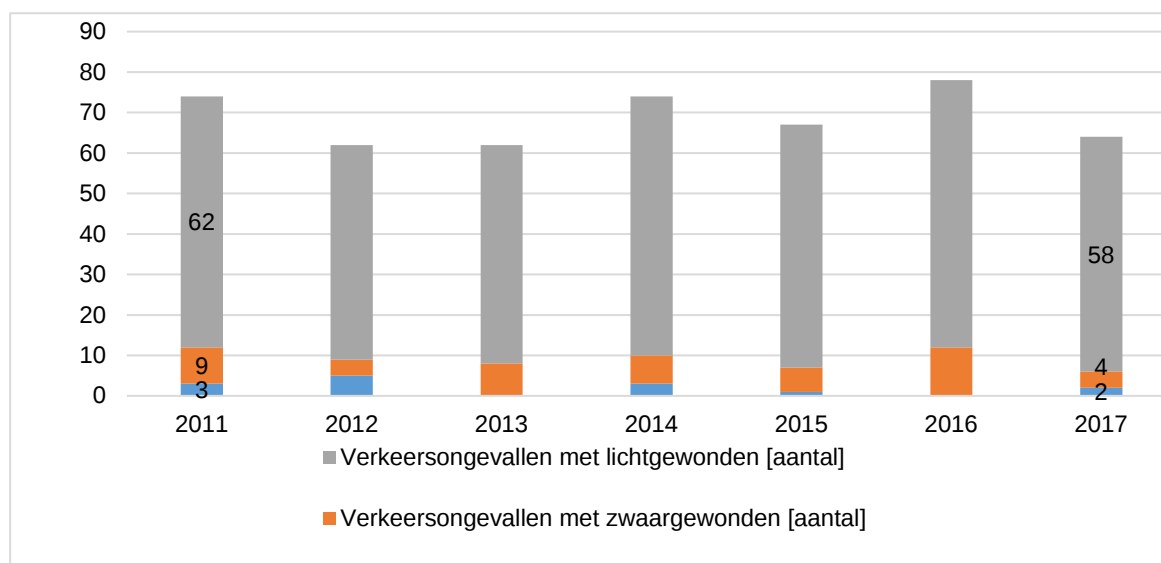
Figuur 52.1 Voldoende fietspaden in de stad/gemeente - 2017

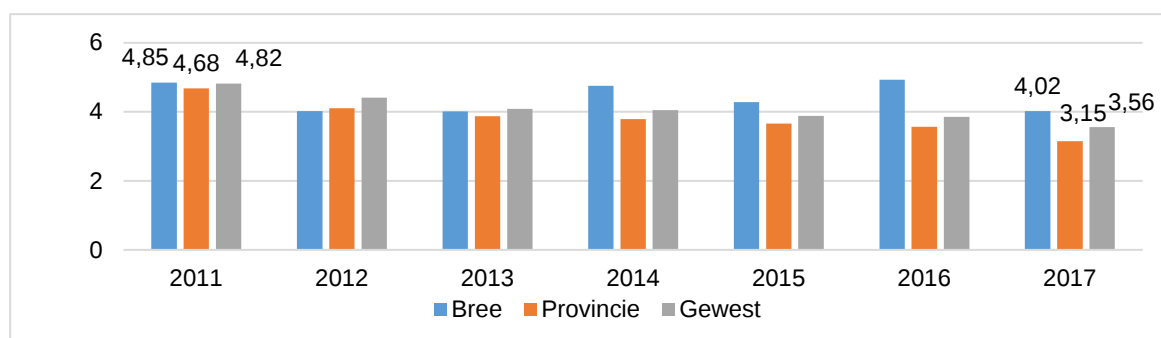
Figuur 52.2: Tevredenheid staat van de fietspaden - 2017

Figuur 53.1: Aantal verkeersongevallen met letsel in de stad/gemeente

Figuur 53.2: Verkeersongevallen met letsel (t.o.v. inwoners) [per 1.000]

D. Economie & werk

Inleiding

Economie en werk zijn noodzakelijk voor de aantrekkelijkheid en werking van een bestuur. Om deze twee elementen verder te bestuderen, werden volgende thema's geanalyseerd:

- Demografie van bedrijven
- Werkzaamheid
- Armoede
- Toerisme
- Financieel beleid

In de samenvatting worden de bovenstaande topics in detail besproken.

Samenvatting

Demografie van bedrijven

In de lokale economie van Bree kan een stijging worden vastgesteld van het **aantal bedrijven** tussen 2011 en 2017 (+12,2%). In 2017 waren er 1 511 geregistreerde bedrijven (figuur 54). Deze groei wordt positief beïnvloed door het aantal nieuwe bedrijfsoprichtingen en negatief beïnvloed door het aantal bedrijfsstopzettingen. Op figuur 55 kan worden gezien dat het aantal bedrijfsoprichtingen en de bedrijfsstopzettingen in lijn liggen met het provinciaal- en gewestgemiddelde.

Indien de **type bedrijven** wordt bekeken in Bree, kan een vrij vergelijkbare opdeling worden gezien als in de provincie en het gewest (figuur 56.1). Op figuur 56.1 kan ook gezien worden dat ongeveer 27% van de bedrijven geen micro-bedrijven (1 tot en met 9 werknemers) zijn, terwijl dit in de provincie en het gewest respectievelijk 25% en 20% is. Dit kan wijzen op meer stabiele werkgelegenheid.

Werkzaamheid & sociale impact

Volgens het Federaal Planbureau (Economische vooruitzichten 2018-2023, juni 2018) nam de werkgelegenheid in België in 2016 en 2017 toe door de aantrekkende conjunctuur en door de genomen maatregelen sinds 2015 voor de vermindering van de arbeidskosten. Het aantal jobs nam in de periode van 2016 en 2017 toe met 123 000 eenheden (gemiddeld +1,3% per jaar). Gezien de toenemende loonkostenstijging verwacht men een werkgelegenheidstoename van 100 000 personen in 2018 en 2019 (gemiddeld 1,1% per jaar). Hiermee gepaard, zakte de werkloosheidsgraad enorm van 2015 tot 2017. De afname van de werkloosheid bedroeg 99 000 personen tijdens de afgelopen drie jaar en zou dit jaar nog versnellen (-46 000 personen), mede door de groei in arbeidsplaatsen en een zwakkere toename van beroepsbevolking. De werkloosheidsgraad daalt in België van 10,4% in 2017 tot 9,5% in 2018 en zou verder dalen tot 7,2 % in 2023.

In Vlaanderen er is sinds 2017 elk kwartaal een lichte stijging van de werkgelegenheidsgraad. Voor het tweede kwartaal van 2018, volgens de huidige inschattingen, kwam dit neer op 74,5% werkgelegenheidsgraad (Stabel, oktober 2018).

In 2017 waren er 460 niet-werkende werkzoekenden in Bree (figuur 57). Hiermee heeft de stad een **werkloosheidsgraad** in 2016 van 6,7% (figuur 58) die daalt sinds 2014. Dit percentage ligt onder de werkloosheidsgraad van de provincie (7,9%) en het gewest (7,4%).

Wat nog opvalt is dat de werkloosheidsgraad voor jongeren (18-24 jaar) hoger ligt in Bree (19,1%) ten opzichte van de provincie (17,9%) en het gewest (18,6%) in 2017 (figuur 59.1).

Hiertegenover staat een **fluctuatie in het aantal vacatures** (figuur 60). Tussen 2011 en 2018 daalde eerst het aantal beschikbare vacatures tot in 2016 waarna het aantal weer toenam. In 2018 zijn er 77 beschikbare vacatures in Bree. Deze tendens valt ook te zien op figuur 61, daar het aantal beschikbare vacatures per 100 niet werkende werkzoekenden 10,3 is in 2017, t.o.v. 20,5 in 2011, maar wel weer stijgt vanaf 2015. Dit zou erop kunnen wijzen dat de huidige en gunstige economische conjunctuur terug meer en meer vacatures voortbrengt waardoor de werkloosheid daalt.

De **jobratio** is de verhouding (in %) van de totale werkstelling op de bevolking ten opzichte van de beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar). Voor Bree was dit 80,6% in 2016 (figuur 62). Dit betekent dat er per 100 personen op beroepsactieve leeftijd, 80,6 jobs beschikbaar zijn. Dit is beduidend meer dan in de provincie (64,3%) en in het gewest (69,5%).

Armoede

In dit stuk wordt een beeld gegeven over (1) het aantal inwoners met een inkomen onder de armoedegrens en over (2) de groepen met een verhoogd risico op armoede, die potentieel extra aandacht verdienen in het beleid.

Vooreerst is er het **aantal leefloners**. Alleen wanneer men geen toereikend inkomen heeft, komt men in aanmerking voor een leefloon. Het leefloon vult dat inkomen aan tot de wettelijke armoedegrens. Het recht op een leefloon kan voortvloeien uit het recht op maatschappelijke integratie (RMI) of uit het recht op maatschappelijke hulp (RMH of equivalent leefloon). In dit rapport verwijst het leefloon naar beide. Er kan worden vastgesteld dat er 66 leefloners waren in Bree in 2017 (figuur 63, links). Dit is een stijging ten opzichte van 2013 in absolute cijfers +15 personen). In vergelijking met de provincie en het gewest liggen deze cijfers lager (figuur 63, rechts).

Daarnaast is er de **inkomensgarantie voor ouderen (IGO)**. Dit is een uitkering voor ouderen vanaf 65 jaar die pensioengerechtigd zijn maar van wie het inkomen onder de wettelijke armoedegrens valt. Via de inkomensgarantie wordt hun pensioen aangevuld tot dat niveau. Ouderen die een gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB) hadden, blijven hierop recht hebben. In dit geval spreken we zowel over IGO als GIB. In Bree waren er 143 ouderen met GIB of IGO in 2017. Dit is procentueel ten opzichte van alle 65-plussers hoger in de stad (4,5%) dan in de provincie (3,7%) en in het gewest (4,3%) (figuur 64).

Vervolgens zijn er de personen met **problematische schulden**. Personen met schulden lopen een verhoogd risico om in armoede terecht te komen. In 2017 waren er 262 kredietnemers met één of meer achterstallige betalingen, ofwel 2,8% van de kredietnemers. Ten opzichte van de provincie (3,9%) en het gewest (3,9%) ligt dit percentage dan weer lager (figuur 65).

Als laatste categorie onder het thema armoede zijn er de **kinderen die opgroeien in armoede**. Via Kind & Gezin wordt een beeld geschetst over het aantal geboortes in kansarme gezinnen in Vlaanderen. Elke geboorte wordt getoetst op zes criteria (laag inkomen, lage opleiding ouders, zwakke arbeidssituatie van de ouders, vertraagde ontwikkeling van de kinderen, slechte ontwikkeling en zwakke gezondheid). Wanneer een kind 3 of meer scoort wordt het als kansarm aanzien. In 2017 vond in Bree 6,6% van de geboortes plaats in een kansarm gezin. Bree scoort hier sinds lange tijd opmerkelijk beter dan de provincie (14,2%) en het gewest (13,8%) (figuur 66).

Toerisme

Bree ondervindt de laatste jaren een groei in het **aantal verblijfsgasten** (aankomsten) en in het **totaal aantal overnachtingen**. Het aantal verblijfsgasten steeg van 13 351 in 2012 tot 16 237 in 2017 (+21,6%) en het aantal overnachtingen van 46 579 in 2012 naar 50 410 in 2017 (+8,2%) (figuur 67). De capaciteit van de logies, in tegenstelling tot de stijging in toerisme, daalde beetje bij beetje van 1 039 in 2012 tot 858 in 2017 (-17,4%) (figuur 68). Naar aanvoelen vanuit het bestuur, lijkt er geen tekort te zijn op vlak van logies.

Van de bovenvermelde verblijfsgasten komt meer dan 95% uit België en Nederland (75% uit België en 20% uit Nederland). Ter vergelijking, voor het totaal aantal verblijfsgasten in de provincie komt dit respectievelijk neer op 82% uit België en Nederland. Bree heeft dus een meer dan gemiddeld aantal verblijfsgasten uit België en Nederland (figuur 69). Ook kan vastgesteld worden dat 4,1% van het aantal inwoners tewerkgesteld is in de vrijetijdseconomie in Bree (versus 4,0% in de provincie) (figuur 70).

Financieel kader

In de eerste plaats kan vastgesteld worden dat de totale uitgaven hoger liggen in Bree dan de totale inkomsten per inwoner in 2017. De totale inkomsten/inwoner beliepen € 1 479 in 2017, terwijl de uitgaven € 1 794/inwoner bedroegen (figuur 71).

De **totale ontvangsten** per inwoner daalden de voorbije 4 jaar in Bree. Ten opzichte van 2014 is er een daling van de totale ontvangsten per inwoner van € 1 917 tot € 1 359 in 2017 (figuur 72). De totale uitgaven per inwoner bedraagt € 1 794 in 2017. In vergelijking met de provincie (€ 1 343/inwoner) en het gewest (€ 1 614/inwoner) wordt duidelijk dat in 2017, in vergelijking, de uitgaven in Bree gemiddeld hoger liggen (figuur 73).

De investeringsontvangsten per inwoner liggen in 2017 per inwoner in Bree (€ 260) hoger dan in de provincie (€ 70) en het gewest (€ 73) (figuur 75). De grootste verklaring van de sterk fluctuerende ontvangsten, zijn de investeringsprojecten waardoor er in sommige jaren plots een grote som bij komt. De categorie "andere ontvangsten per inwoner" varieert sterk van jaar tot jaar. Dit zijn de op te nemen leningen en leasings en terugvorderingen van aflossingen, deze daalden van € 518 in 2014 tot € 8 in 2017. De pieken in 2014 en 2016 worden verklaard door opnames van leningen door het bestuur (figuur 76).

Uit figuur 77 kan afgeleid worden dat inkomsten uit belastingen en boetes licht gedaald zijn van € 774/inwoner in 2014 tot € 745/inwoner in 2017. Deze liggen voor 2017 in lijn met het gewest (€ 745/inwoner), maar overtreffen de cijfers van de provincie (€ 638/inwoner).

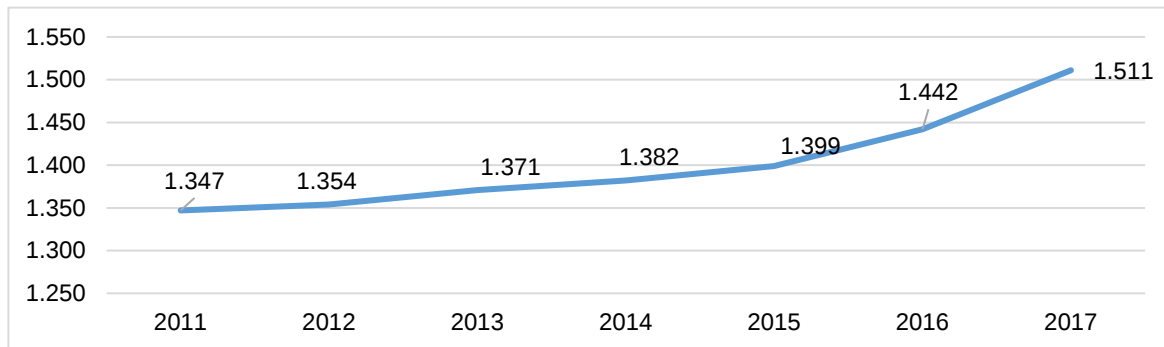
De **totale uitgaven** per inwoner stegen gestaag. In 2017 bedroegen de uitgaven per inwoner € 1 794, terwijl deze in 2014 € 1 665 bedroegen. Dit komt vooral door de opvallende stijging in de "andere uitgaven" per inwoner van 2014 naar 2017 (+251%) omwille van vervroegde terugbetalingen. De exploitatie-uitgaven (-6,5%), investeringsuitgaven (-12,7%) en de schulden op lange termijn per inwoner (-25,6%) daalden namelijk van 2014 tot 2017. Diezelfde uitgaven van de provincie en het gewest daalden eveneens gestaag of bleven redelijk stabiel (figuren 78, 79, 80). De schulden op lange termijn per inwoner liggen wel beduidend hoger dan de provincie en het gewest, hoewel de kloof met de jaren afneemt omwille van de dalende schulden op lange termijn van Bree.

13. Demografie van bedrijven

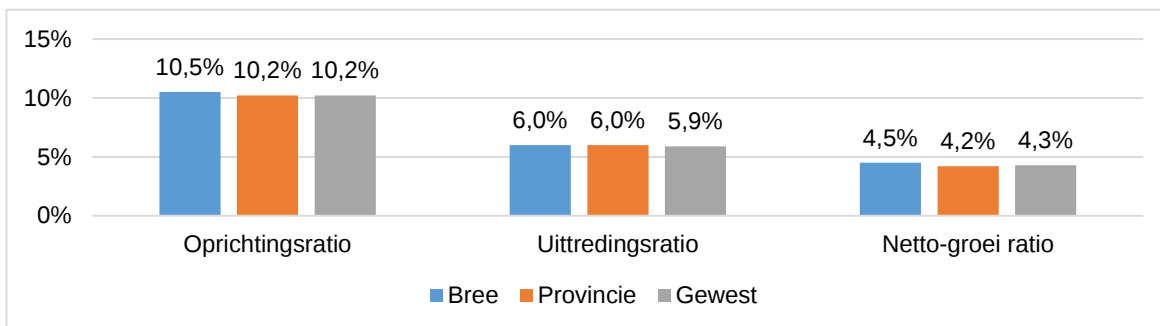
Figuur 54: Aantal actieve ondernemingen

(Actieve BTW-plichtigen sinds 2008, gebaseerd op het ondernemingsregister)

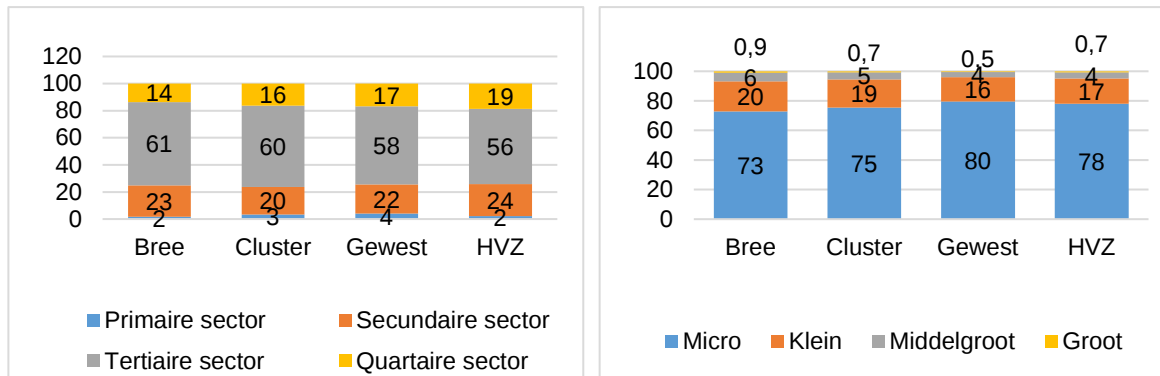

Figuur 55: Oprichtingsratio, uittredingsratio & netto-groei ratio (2016)

(Berekend als % van aantal actieve ondernemingen)

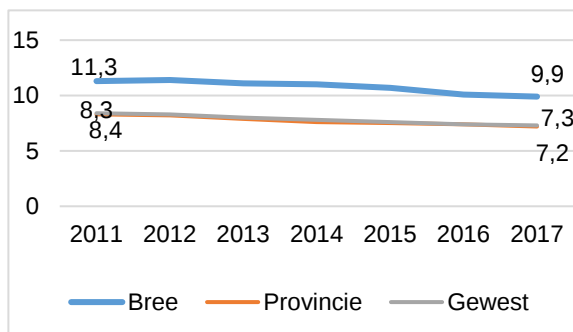

Figuur 56.1: Sector & grootte van de bedrijven in stad/gemeente (%) (2015)

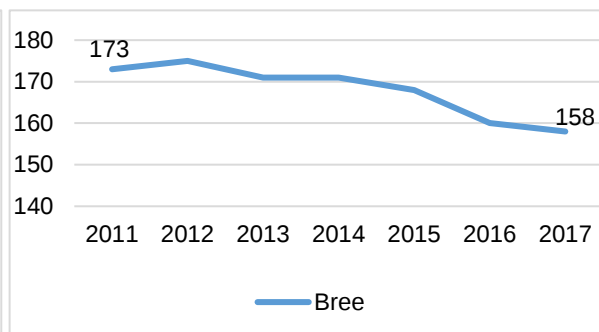

Figuur 56.2: Aantal winkels

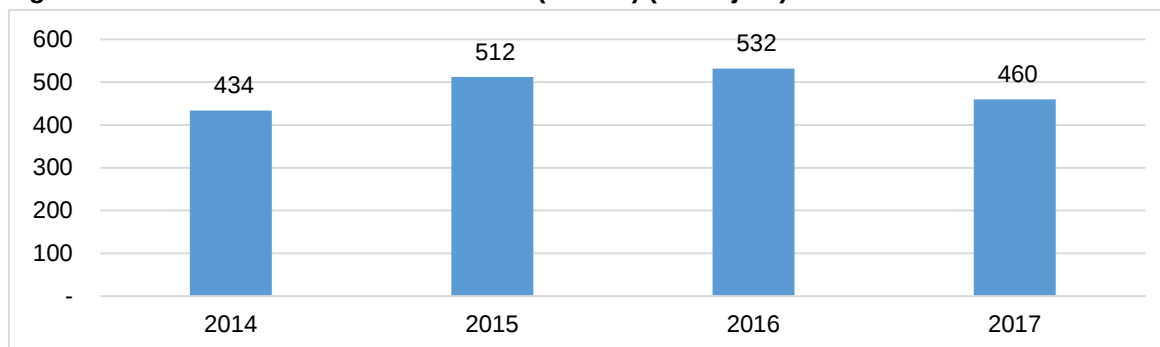
(t.o.v. inwoners per 1.000)

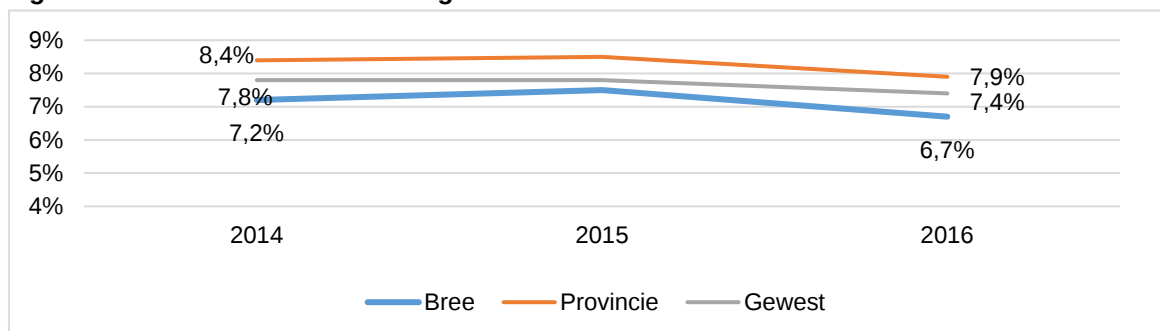
Figuur 56.3: Aantal winkels (2017)

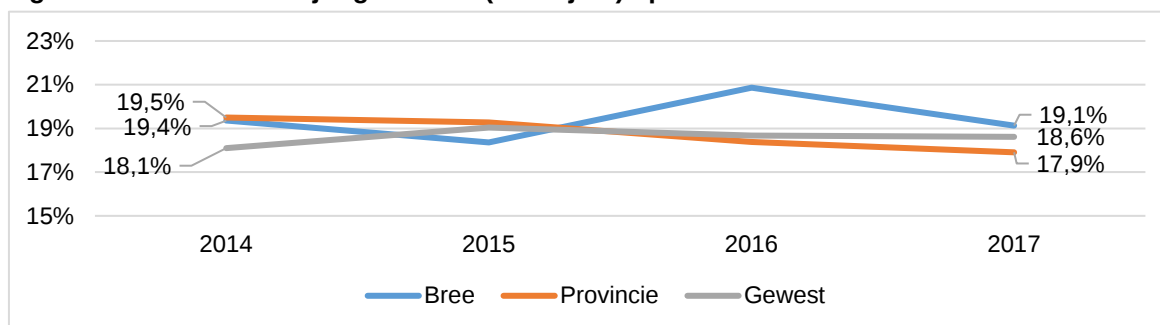
Figuur 57: Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) (18-64 jaar)

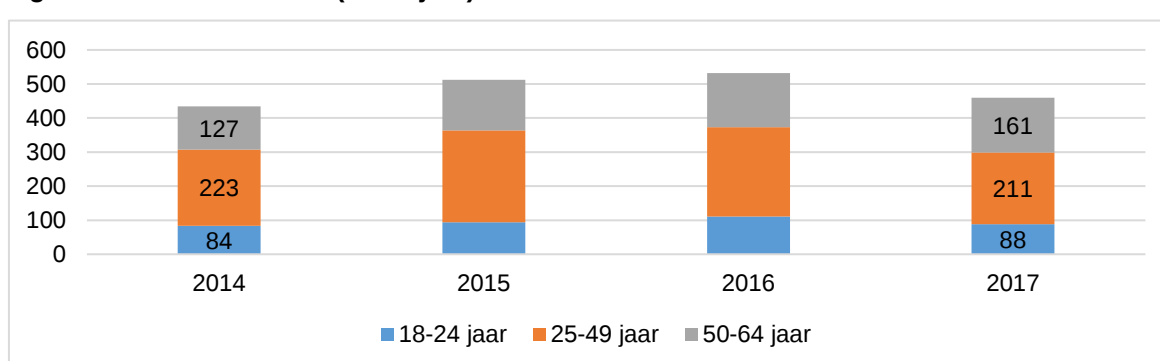
Figuur 58: Evolutie werkloosheidsgraad

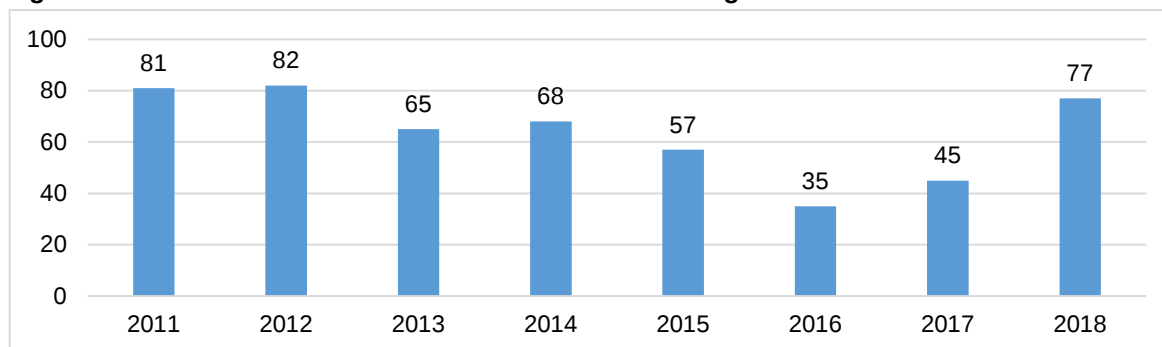
Figuur 59.1 Ratio aantal jonge NWWZ (18-24 jaar) op totaal NWWZ

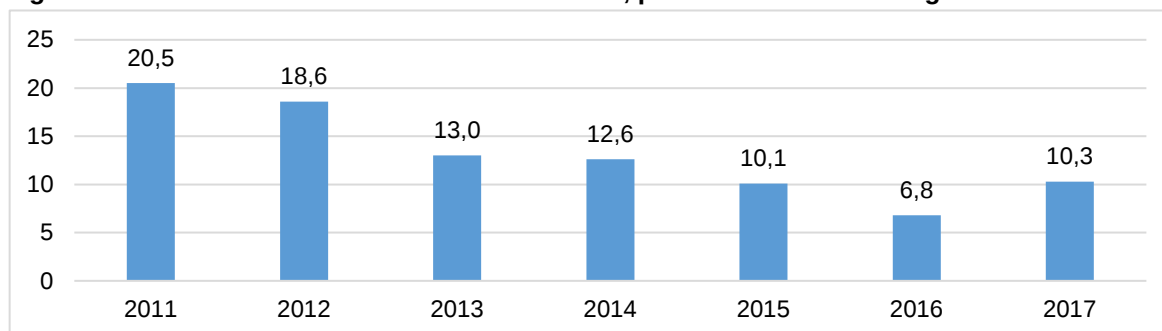
Figuur 59.2 Aantal NWWZ (18-24 jaar)

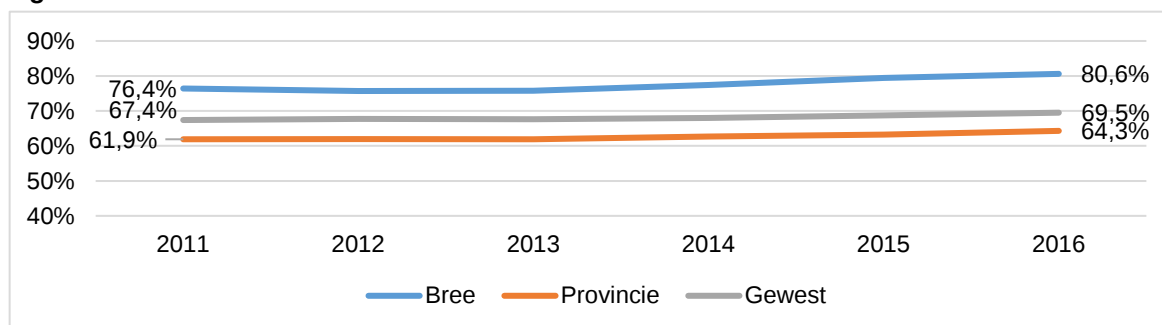
Figuur 60: Evolutie aantal beschikbare vacatures in stad/gemeente

Figuur 61: Evolutie aantal beschikbare vacatures, per 100 NWWZ in stad/gemeente

Figuur 62: Jobratio

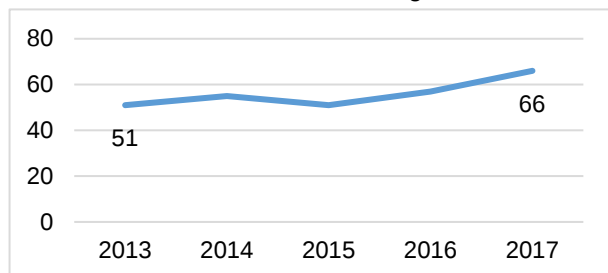

15. Armoede

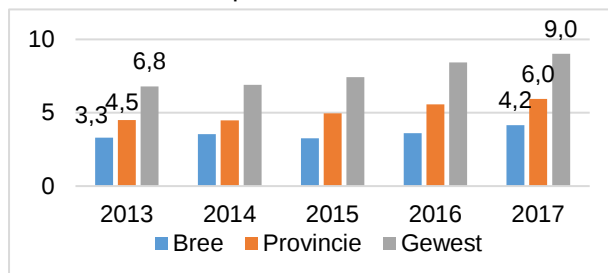

Figuur 63: Evolutie aantal leefloners*

- Evolutie aantal leefloners in stad/gemeente

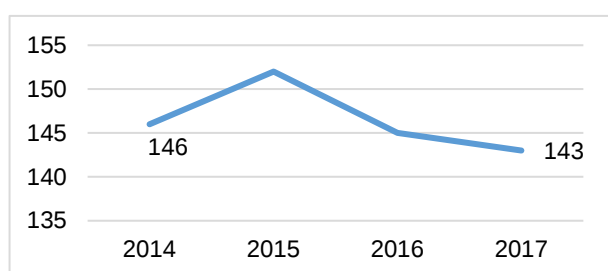

- Aantal leefloners per 1.000 inwoners

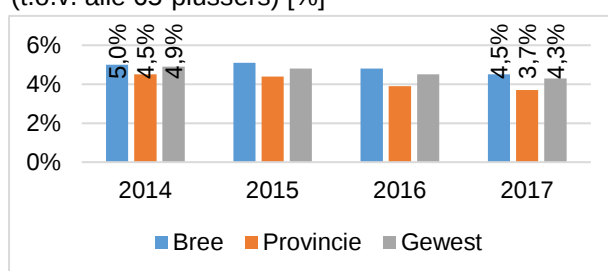

Figuur 64: Ouderen met inkomensgarantie

- Ouderen met een inkomensgarantie [aantal]

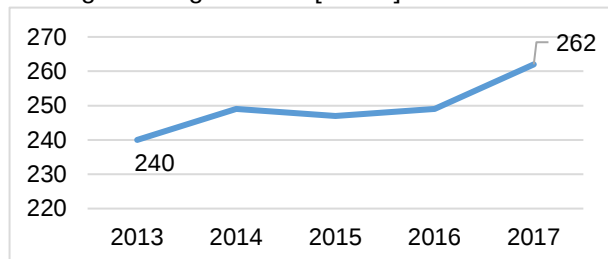

- Ouderen met een inkomensgarantie (t.o.v. alle 65-plussers) [%]

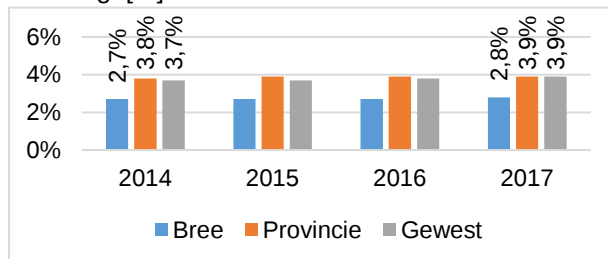

Figuur 65: Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling

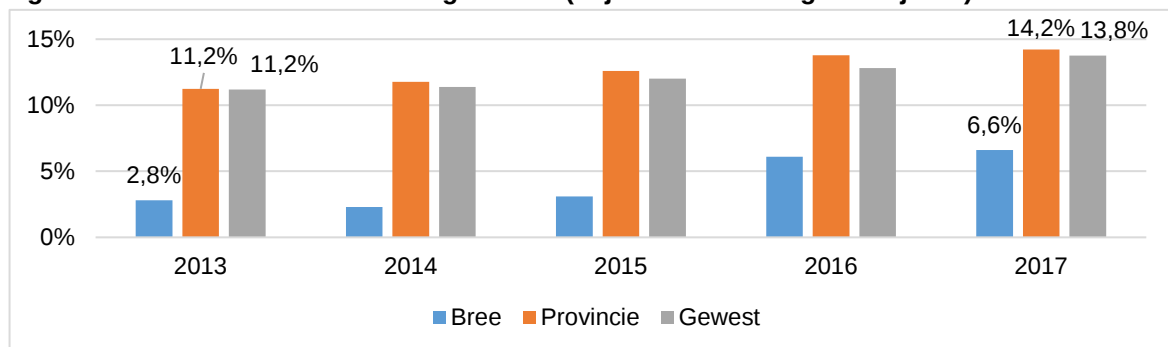
- Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling in stad/gemeente [aantal]

- Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling [%]

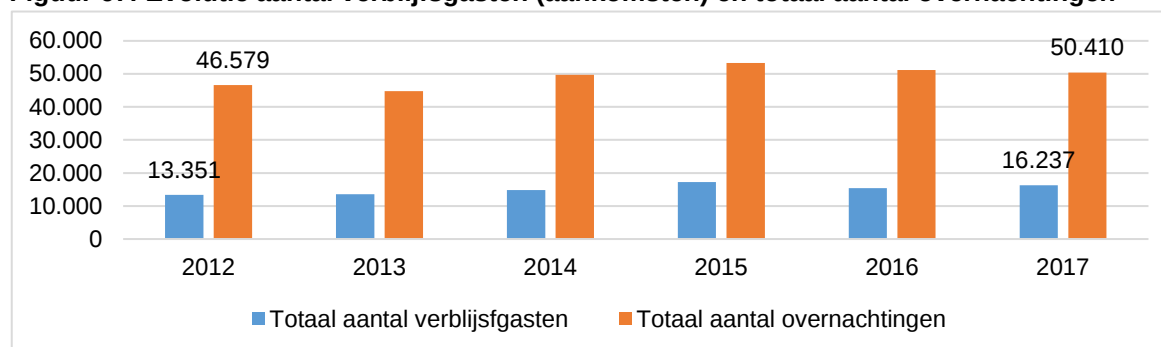
Figuur 66: Geboortes in kansarme gezinnen (in jaar x en 2 voorgaande jaren)

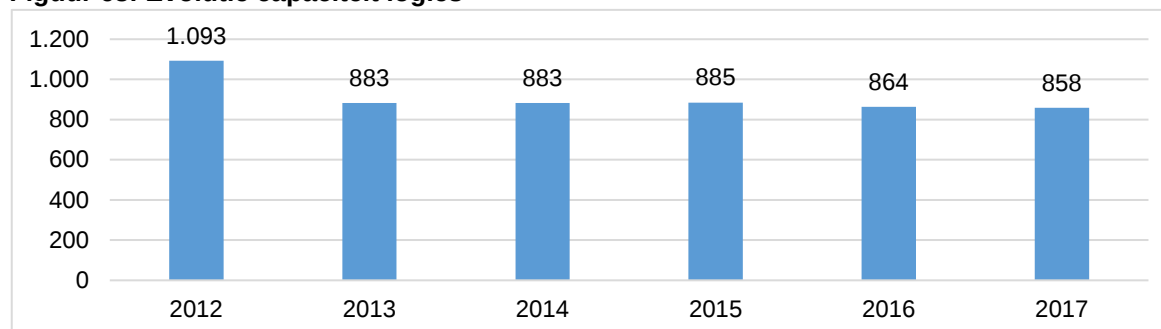
*Jaarcijfers komen overeen met het aantal begunstigden die tijdens het vermelde jaar een tussenkomst voor een betreffende maatregel ontvingen. Een persoon kan meerdere maanden een steunverlening krijgen en zal slechts éénmaal geteld worden.

16. Toerisme

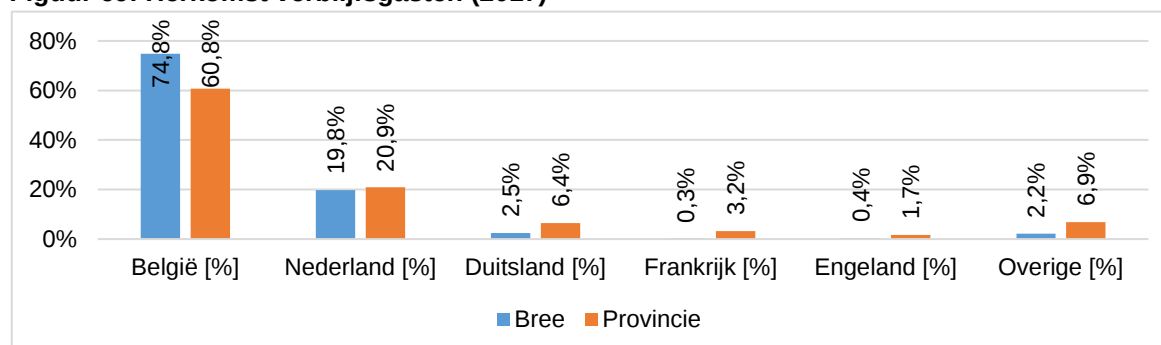
Figuur 67: Evolutie aantal verblijfs gasten (aankomsten) en totaal aantal overnachtingen

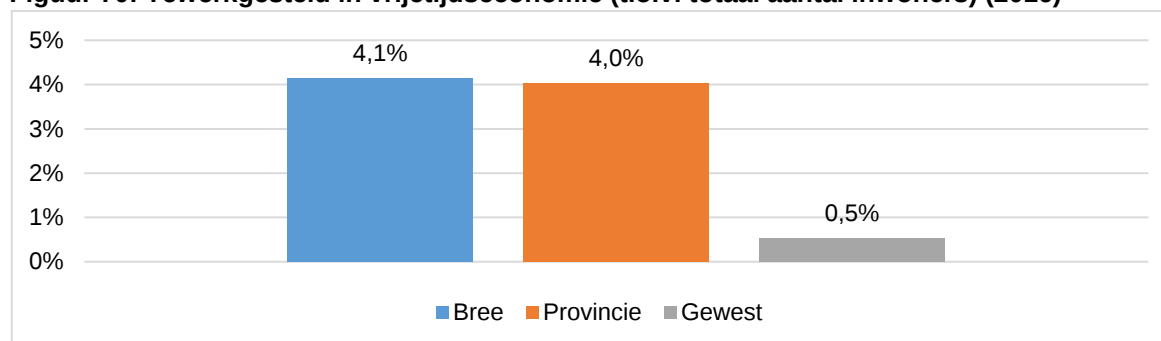
Figuur 68: Evolutie capaciteit logies

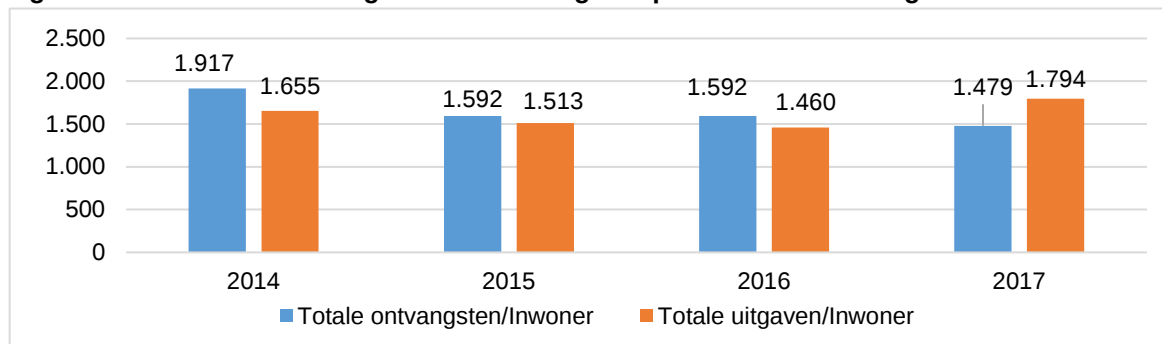
Figuur 69: Herkomst verblijfs gasten (2017)

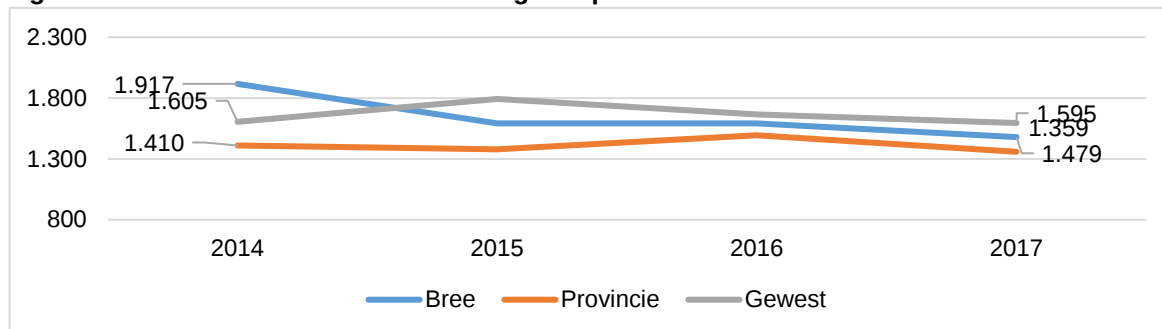
Figuur 70: Tewerkgesteld in vrijetijdseconomie (t.o.v. totaal aantal inwoners) (2016)

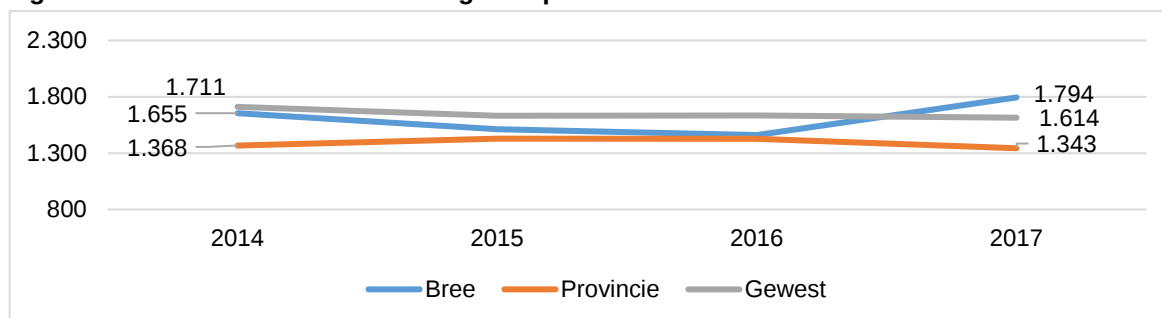
Figuur 71: Evolutie totale uitgaven en ontvangsten per inwoner in stad/gemeente

Figuur 72: Benchmark van totale ontvangsten per inwoner

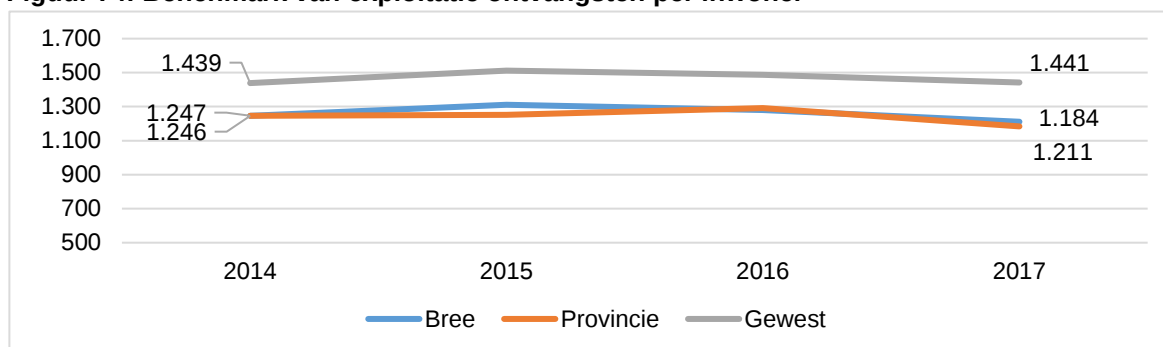

Figuur 73: Benchmark van totale uitgaven per inwoner

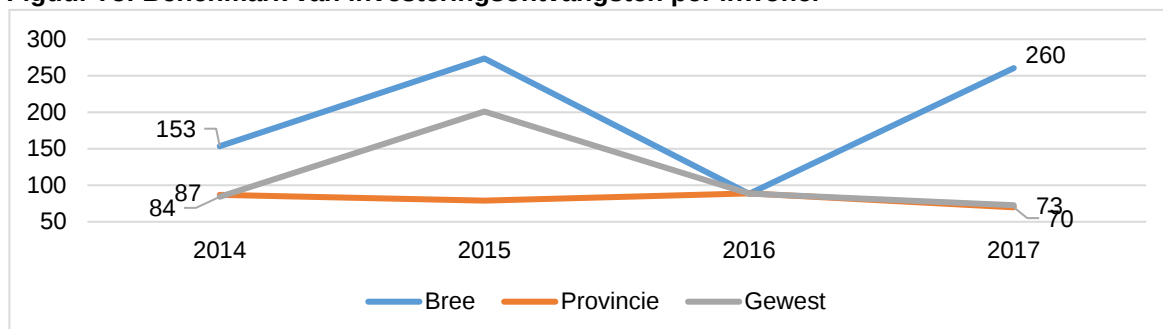

* Cijfers uit Individueel Financieel Profiel van Belfius, de cijfers hebben betrekking op rekening cijfers

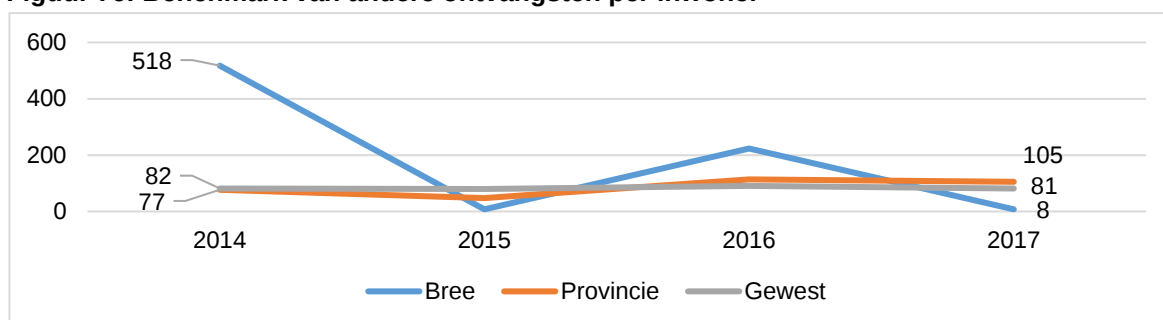
Figuur 74: Benchmark van exploitatie ontvangsten per inwoner

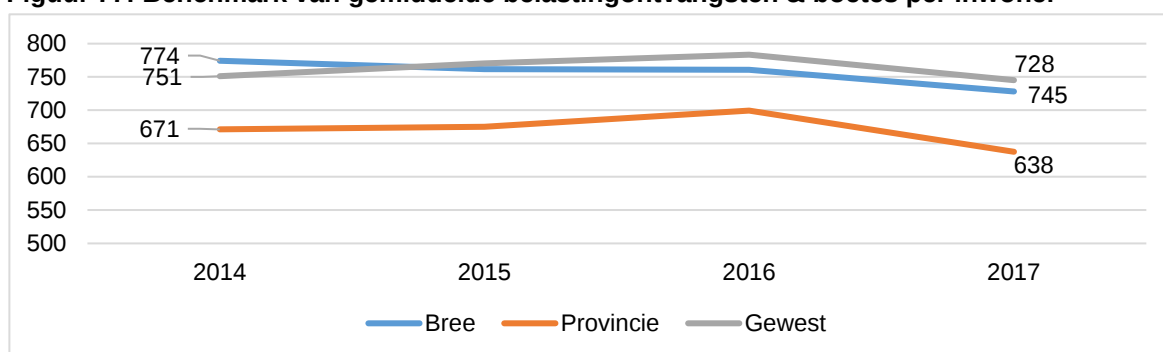
Figuur 75: Benchmark van investeringsontvangsten per inwoner

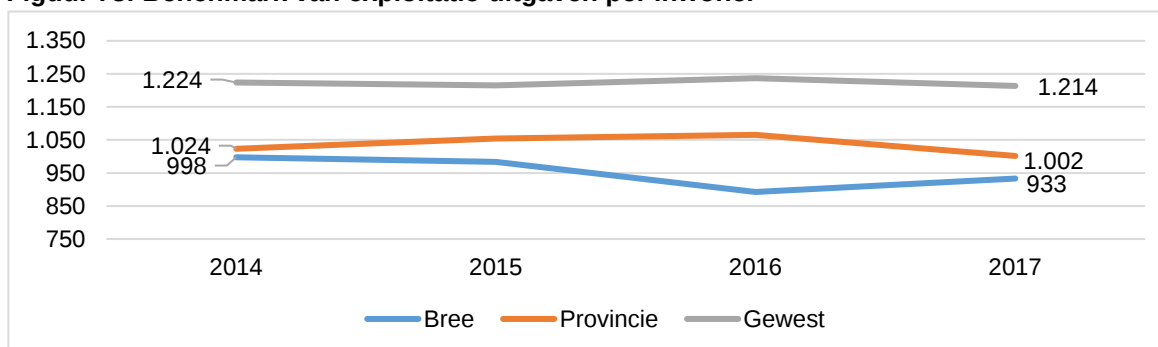
Figuur 76: Benchmark van andere ontvangsten per inwoner

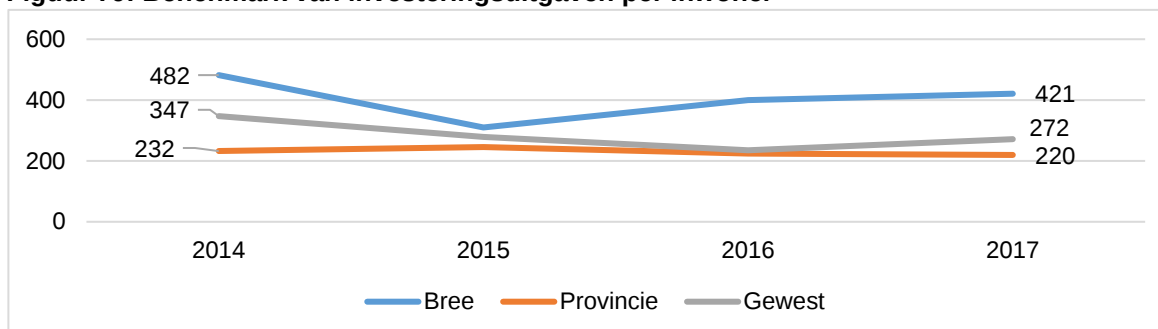
Figuur 77: Benchmark van gemiddelde belastingontvangsten & boetes per inwoner

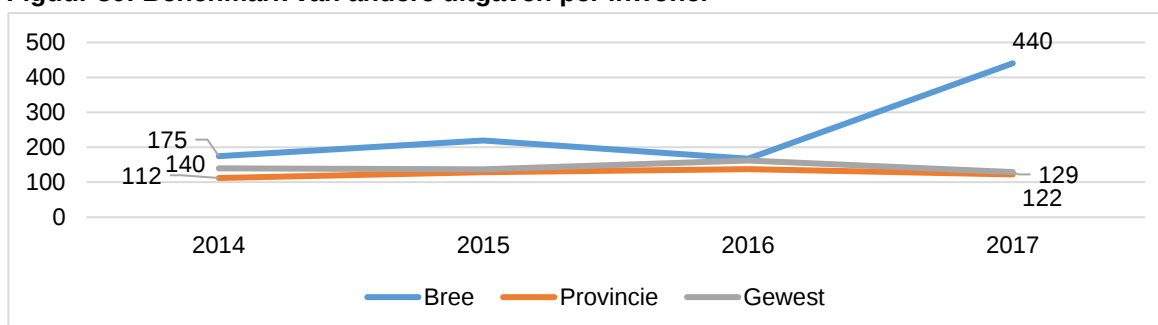
Figuur 78: Benchmark van exploitatie-uitgaven per inwoner

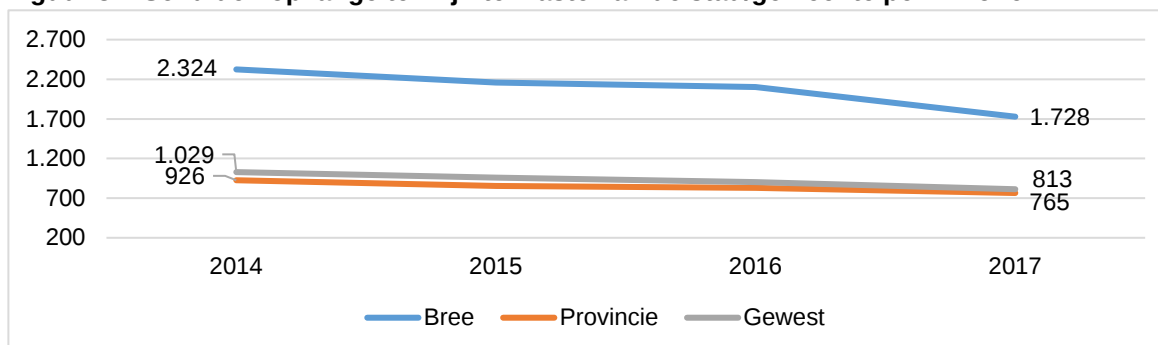
Figuur 79: Benchmark van investeringsuitgaven per inwoner

Figuur 80: Benchmark van andere uitgaven per inwoner

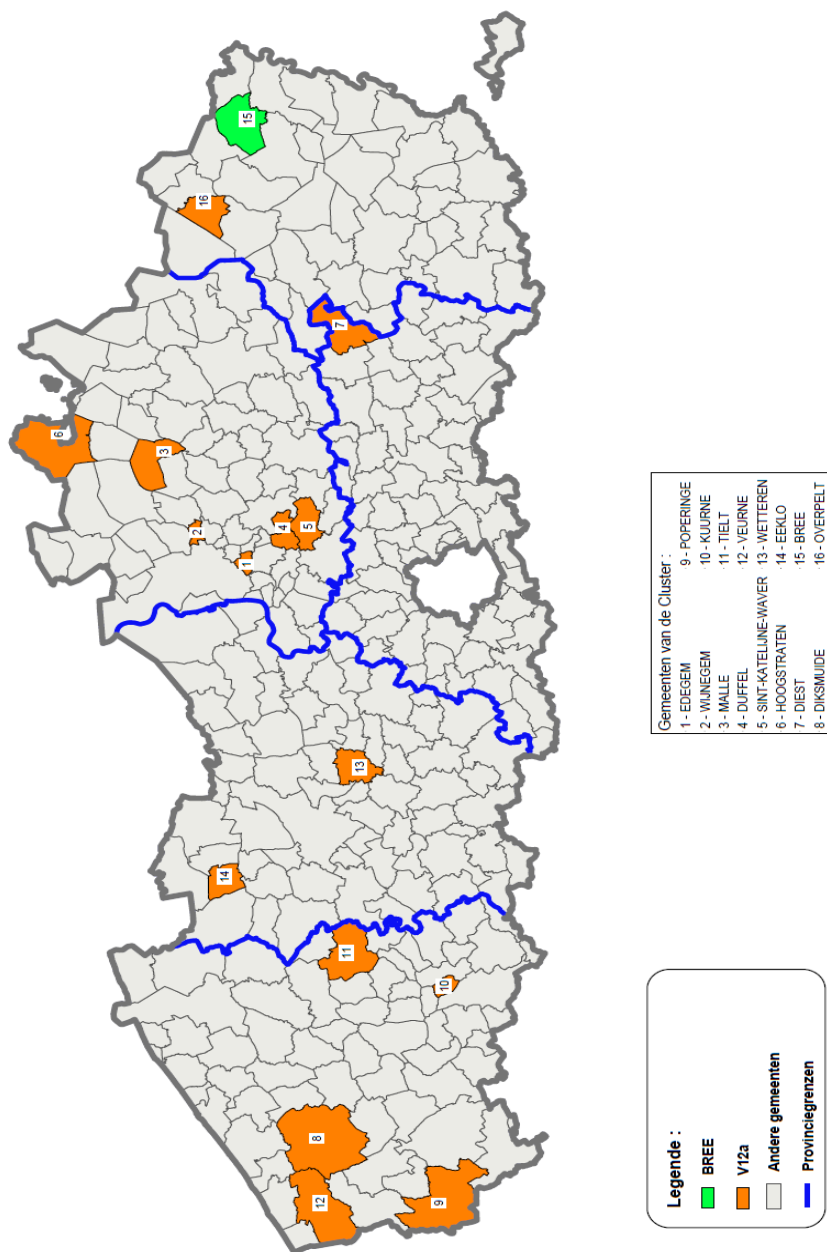

Figuur 81: Schulden op lange termijn ten laste van de stad/gemeente per inwoner

Appendix - Overzicht clusters

Belfiuscluster

Cluster HVZ:

- Hulpverleningszone Noord-Limburg (Bocholt, Bree, Ham, Hamont-Achel, Hechtel-Eksel, Leopoldsburg, Lommel, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt, Overpelt en Peer)
- Maaseik
- Kinrooi

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

(Bron: VVSG)

Doelstelling

Uitleg

1 GEEN ARMOEDE 	Beëindig armoede overal en in al haar vormen: Vandaag overleven vele mensen in ontwikkelingslanden met minder dan 1,25 dollar per dag. Ook in België echter blijft armoede een prangend probleem. We moeten armoede op nationaal vlak halveren tegen 2030. Het uiteindelijke doel is om armoede overal en in al haar vormen uit te roeien.
2 GEEN HONGER 	Beëindig honger, zorg voor voedselveiligheid /-zekerheid en promoot duurzame landbouw: Iedereen heeft toegang tot betaalbare voeding. Nieuwe landbouwtechnieken zullen gezond en kwalitatief voedsel op een duurzame manier verbouwen. Zo heeft elk mens voedselzekerheid.
3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN 	Goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden: Kinder- en moedersterfte moeten dalen. Hetzelfde geldt voor drank- en druggebruik. Informatie over besmettelijke ziektes is noodzakelijk om de verspreiding ervan tegen te gaan. De VN wil mentale ziektes meer onder de aandacht brengen en pleit voor minder verkeersdoden.
4 KWALITEITS-ONDERWIJS 	Inclusief, gelijkwaardig, kwalitatief onderwijs en kansen voor levenslang leren voor iedereen: Jongens en meisjes kunnen vrij naar de lagere en middelbare school gaan. Ze krijgen ook de kans om verder te studeren. Technisch, beroeps-of universitair onderwijs moet vrij toegankelijk zijn, ongeacht geslacht of afkomst. De leeromgeving moet veilig en inclusief zijn. Daarnaast gaat deze doelstelling ook op een kwalitatieve voorschoolse zorg en ontwikkelen en over het opvoeden van leerlingen tot wereldburgers.
5 GENDER-GELIJKHEID 	Gender gelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes: We moeten komaf maken met genderongelijkheid: het glazen plafond, de loonkloof en gendergeweld. Vrouwen hebben, net zoals mannen, recht op een goede gezondheid en kennis over seksualiteit. Er is nood aan een beleid en rechtspraak dat inzet op gendergelijkheid.
6 SCHOON WATER EN SANITAIR 	Toegang tot water en sanitair voor iedereen en duurzaam watergebruik: Iedereen heeft recht op veilig drinkbaar water en sanitaire voorzieningen. Waterschaarste moet aangepakt worden. Daarnaast moet er ook gewerkt worden aan duurzaam waterbeheer en verhoogde waterkwaliteit. Dit kan door vervuiling te verminderen, een stop op de dumping van chemicaliën en een goede behandeling van afvalwater.
7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE 	Betaalbare en duurzame energie: Iedereen moet toegang hebben tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie. We moeten energiearmoede bestrijden en onze

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

 8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI	Langdurige, inclusieve en duurzame economische groei, volledige tewerkstelling en waardig werk voor iedereen: De VN wil slavernij, dwangarbeid en kinderarbeid uitroeien. Jeugdwerkloosheid moet aangepakt worden. Ondernemerschap moet ondersteund worden en we moeten streven naar economische groei, maar zonder schade toe te brengen aan het milieu.
 9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR	Veerkrachtige/robuuste infrastructuur, inclusieve en duurzame industrialisering en innovatie: Een sterke economie en maatschappelijk welzijn steunen op een degelijke duurzame infrastructuur. Ook innovatieve industrie en internet voor iedereen zijn essentieel.
 10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN	Vermindering van ongelijkheid binnen en tussen landen: Dit gaan onder meer over ongelijkheid op basis van inkomen, leeftijd, sekse en beperking. Discriminerende wetgeving en beleid kunnen niet. Sociale bescherming is belangrijk. Ontwikkelingslanden moeten ook meer inspraak krijgen in de besluitvorming van internationale financiële en economische instellingen.
 11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN	Inclusieve, veilige, veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen: Het heeft te maken met adequate en betaalbare woningen, duurzame mobiliteit en de milieu-impact van steden en gemeenten. Daarnaast maken ook veilige en groene publieke ruimtes, rampenbestrijding, duurzame ruimtelijke ordening en erfgoedbeheer deel uit van SDG 11.
 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE	Zorgen voor duurzame consumptie- en productiepatronen: Onze consumptiemaatschappij produceert veel afval. Grondstoffen duurzaam beheren en efficiënt gebruiken is dan ook een must. Daarnaast moeten we inzetten op een minder vervuilende en afvalarmere productie, een duurzaam aankoopbeleid en op duurzaam toerisme. Duurzaam consumeren kan ook door voedselverlies tegen te gaan en door recyclage en hergebruik van afvalproducten.
 13 KLIMAATACTIE	Dringende maatregelen nemen om de klimaatverandering en de gevolgen ervan te bestrijden: De klimaatverandering treft elk land in elk continent. Daarom dient het beleid maatregelen te voorzien, zoals maatregelen om de CO2-uitstoot te reduceren, en moeten burgers zich bewust worden van manieren van klimaataanpassing. De VN wil kwetsbare naties weerbaarder maken tegen natuurrampen.
 14 LEVEN IN HET WATER	Bescherming en duurzaam gebruik van de oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen voor duurzame ontwikkeling: Ecosystemen op de kust en in zeeën en oceanen

Appendix - Overzicht duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Bescherming, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen op het land: Ecosystemen op land zoals bossen, moerassen en gebergten dienen beschermd te worden. Behoud van de biodiversiteit is prioritair. Stropen en smokkel van beschermde diersoorten moeten we tegengaan. Aangetaste natuurgebieden worden hersteld.

Vrede, veiligheid en rechtszekerheid zijn essentieel om duurzame ontwikkeling te bevorderen: Dit gaat om het bestrijden van misdaad, corruptie en geweld, ook tegen kinderen, maar ook om het bevorderen van een sterke rechtsstaat waarin fundamentele vrijheden beschermd worden. Verder zijn effectieve en transparante instituties met aandacht voor burgerparticipatie en inclusieve besluitvorming onmisbaar.

De middelen voor de uitvoering versterken en het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling revitaliseren: De VN verwacht meer samenwerking: tussen bedrijven, regeringen, burgers en organisaties, maar ook tussen alle spelers onderling. Technologie, het delen van kennis, handel, financiën en data zijn heel belangrijk.

Appendix - Overzicht indeling landen

Europese Unie

België

Nederland,

Frankrijk,

Zuid-Europa: Italië, Spanje, Griekenland, Portugal, Malta, Cyprus en Gibraltar,

Noord- en West-Europa: Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Ierland, Finland, Denemarken, Luxemburg, Zweden

Oost-Europa (EU): Polen, Bulgarije, Roemenië, Slovaakse Republiek, Hongarije, Tsjechische Republiek, Letland, Litouwen, Slovenië, Kroatië, Estland

Buiten de Europese Unie

Oost-Europa (niet-EU): Rusland, Kosovo, Servië, Oekraïne, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Wit-Rusland, Moldavië, Montenegro

Mahreb: Marokko, Algerije, Tunesië, Libië, Mauritanië

Turkije

Andere rijke landen: Canada, VS, Australië, Nieuw Zeeland, IJsland, Noorwegen, Zwitserland, Zuid-Korea, Japan, Israël, Andorra, Monaco, San Marina, Vaticaanstad

Andere landen van Afrika

Andere landen van Azië

Andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika

Onbepaald

Appendix - Beschrijving en bron per figuur

Demografie		
1	Evolutie van totale bevolking (absolute getallen)	Provincies in cijfers
2	Evolutie van totale bevolking (%)	Provincies in cijfers
3	Overzicht bevolkingsevolutie	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
4	Gemiddeld aantal geboortes, sterftes, binnenlandse migratie en buitenlandse migratie	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
5	Evolutie natuurlijke aangroei (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
6.1	Evolutie geboortes (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
6.2	Aantal geboortes in gemeente/stad (aantal)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
7	Evolutie sterfte (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
8	Evolutie aantal migraties (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
9	Evolutie aantal binnenlandse migraties (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
10	Evolutie aantal buitenlandse migraties (per 1.000 inwoners)	Provincies in Cijfers - Statbel – Dienst demografie
11	Evolutie leeftijdsgroepen stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Rijksregister
12.1	Aandeel 0-24 jarigen	Provincies in Cijfers - Rijksregister
12.2	Aandeel 65+	Provincies in Cijfers - Rijksregister
13	Vooruitzichten bevolking op middellange termijn (2017-2030) op gemeentelijk niveau	SDP
14	Evolutie aandeel 0-24 jarigen	Provincies in Cijfers - Rijksregister
15	Evolutie aandeel 65+	Provincies in Cijfers - Rijksregister
16	Evolutie aantal vreemdelingen (niet Belgische herkomst t.o.v. alle inwoners)	Provincies in Cijfers - Rijksregister
17	Evolutie van het aantal vreemde nationaliteiten in stad/gemeente (niet Belgische herkomst)	Provincies in Cijfers - Rijksregister
18	Benchmark: overzicht vreemde nationaliteiten (niet Belgische herkomst)	Provincies in Cijfers - Rijksregister
19	Gemiddeld aantal personen per privaat huishouden	Provincies in Cijfers - Rijksregister
20	Alleenstaanden t.o.v. particuliere huishoudens	Provincies in Cijfers - POD maatschappelijke integratie, armoedebestrijding, sociale economie & grootstedenbeleid
Huisvesting		

21	Verkoop woonhuizen & appartementen in stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Kadaster FOD financiën
22	Evolutie verkoop woonhuizen & appartementen	Provincies in Cijfers - Kadaster FOD financiën
23	Evolutie verkoop woonhuizen & appartementen	Provincies in Cijfers - Kadaster FOD financiën
24	Evolutie vastgoedprijzen stad/gemeente	Statbel – Algemene Directie Statistiek
25.1	Benchmark vastgoedprijzen – woonhuizen	Statbel – Algemene Directie Statistiek
25.2	Mediaan prijzen appartementen in arrondissement Maaseik - in €1 000 (2017)	Statbel – Algemene Directie Statistiek
26.1	Benchmark vastgoedprijzen – appartementen	Statbel – Algemene Directie Statistiek
26.2	Mediaan prijzen woningen in arrondissement Maaseik - in €1 000 (2017)	Statbel – Algemene Directie Statistiek
27	Gemiddeld belastbaar inkomen	Statbel – fiscale inkomens
28	Betaalbaarheidratio - woningen	Gemiddelde woningprijzen t.o.v gemiddeld belastbaar inkomen
29	Betaalbaarheidratio – appartementen	Gemiddelde appartementsprijzen t.o.v gemiddeld belastbaar inkomen
30	Bevolkingsdichtheid per km ²	Provincies in Cijfers - Rijksregister
31	Sociale huurwoningen t.o.v. particuliere huishoudens	Provincies in Cijfers - Vlaamse maatschappij voor sociaal wonen
32	Aantal sociale huurwoningen in stad gemeente (Verhuurd door SVK + SHM)	Provincies in Cijfers - Vlaamse maatschappij voor sociaal wonen
Omgeving		
33	Tevredenheid over stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
34	Tevredenheid over buurt	Gemeente- en stadsmonitor 2017
35	Fierheid over stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
36	Tevredenheid sportvoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
37	Tevredenheid recreatievoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
38	Tevredenheid culturele voorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
39	Tevredenheid uitgaansgelegenheden	Gemeente- en stadsmonitor 2017
40	Tevredenheid over groen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
41	Voldoende groen in gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
42.1	CO ₂ -uitstoot per inwoner (ton)	Provincies in Cijfers - Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
42.2	Verdeling van CO ₂ -uitstoot per sector (ton)	Provincies in Cijfers - Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
42.3	Verdeling van CO ₂ -uitstoot per sector per inwoner (ton)	Provincies in Cijfers - Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

42.4	Geïnstalleerd vermogen zonnepanelen < 10 kW per huishouden (kW/huishouden)	Limburg in Cijfers - Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
42.5	Elektriciteitsverbruik per huishouden (kWh/huishouden)	Limburg in Cijfers - Infrax
42.6	Verbruik voor verwarming per huishouden (kWh/huishouden)	Limburg in Cijfers - Statistiek Vlaanderen
42.7	Personenwagens per brandstof - stad/gemeente (2017)	Statbel - Statistiek van de motorvoertuigen
42.8	Aandeel (%) van de inwoners dat de afgelopen maand vaak of altijd last heeft ondervonden van sluikstort	Gemeente- en stadsmonitor 2017
43.1	Onveiligheidsgevoel in stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
43.2	Onveiligheidsgevoel buurt/wijk	Gemeente- en stadsmonitor 2017
44	Vandalisme	Gemeente- en stadsmonitor 2017
45	Tevredenheid gezondheidsvoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
46.1	Tevredenheid ouderenvoorzieningen	Gemeente- en stadsmonitor 2017
46.2	Aanbodratio per groep 65-plussers : WZC, CVK, DVC, AW, LDC	Provincies in Cijfers - Vlaams agentschap zorg en gezondheid
47.1	Tevredenheid kinderopvang - 2017	Gemeente- en stadsmonitor 2017
47.2	Overzicht opvangplaatsen voor baby's en peuters in gemeente/stad	Limburg in Cijfers - Kind & Gezin
47.3	Aantal opvangplaatsen per 100 baby's en peuters (2017)	Limburg in Cijfers - Kind & Gezin
48	Tevredenheid onderwijs	Gemeente- en stadsmonitor 2017
49	Leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse achterstand (% t.o.v. Lln L.O.)	Gemeente- en stadsmonitor 2017 - Departement onderwijs en vorming van de Vl. Gemeenschap
50	Leerlingen sec. onderwijs met twee jaar of meer schoolse vertraging (% t.o.v. Lln sec. onderwijs)	Gemeente- en stadsmonitor 2017 - Departement onderwijs en vorming van de Vl. Gemeenschap
51	Voldoende openbaar vervoer in de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
52.1	Voldoende fietspaden in de stad/gemeente	Gemeente- en stadsmonitor 2017
52.2	Tevredenheid staat fietspaden	Gemeente- en stadsmonitor 2017
53.1	Aantal verkeersongevallen met letsel in de stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Statbel
53.2	Verkeersongevallen met letsel (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	Provincies in Cijfers - Statbel

Werk en economie		
54	Aantal actieve ondernemingen in de stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Statbel
55	Oprichtingsgraad, stopzettingsratio & nettogroei van ondernemingen	Provincies in Cijfers - Statbel
56.1	Sector en grootte van de bedrijven in stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Statbel
56.2	Aantal winkels (t.o.v. inwoners per 1.000)	Provincies in Cijfers - Locatus
56.3	Aantal winkels (2017)	Provincies in Cijfers - Locatus
57	Niet-werkende werkzoekenden (18-64j)	Provincies in Cijfers - Arvastat
58	Evolutie werkloosheidsratio	Steunpunt werk (Vlaamse arbeidsrekening)
59	Ratio aantal jonge NWWZ (18-24j) op totaal NWWZ	Provincies in Cijfers - Arvastat
60	Evolutie aantal beschikbare vacatures in stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Arvastat
61	Evolutie aantal beschikbare vacatures, per 100 niet werkende werkzoekenden in stad/gemeente	Provincies in Cijfers - Arvastat
62	Jobratio (verhouding totale tewerkstelling op inwoners op beroepsactieve leeftijd)	Provincies in Cijfers - Steunpunt werk (Vlaamse arbeidsrekening)
63	Evolutie van aantal leefloners	POD maatschappelijke integratie, armoedebestrijding, sociale economie & grootstedenbeleid
64	Ouderen met inkomensgarantie	Provincies in Cijfers - Rijksdienst voor pensioenen
65	Kredietnemers met minstens één achterstallige betaling	Provincies in Cijfers - Nationale bank van België – kredietcentrale
66	Geboortes in kansarme gezinnen (t.o.v. het totaal aantal geboortes)	Kind & Gezin
67	Aantal verblijfgasten (aankomsten) en totaal aantal overnachtingen	Provincies in Cijfers - Algemene directie statistiek – Statbel
68	Evolutie capaciteit logies	Provincies in Cijfers - Algemene directie statistiek – Statbel
69	Herkomst verblijfgasten	Provincies in Cijfers - Algemene directie statistiek – Statbel
70	Tewerkgesteld in vrijetijdseconomie (t.o.v. totaal aantal inwoners)	Provincies in Cijfers - Algemene directie statistiek – Statbel
71	Evolutie totale uitgaven en ontvangsten per inwoner in stad/gemeente	IFP
72	Benchmark van totale ontvangsten per inwoner	IFP
73	Benchmark van totale uitgaven per inwoner	IFP
74	Benchmark van exploitatie-ontvangsten per inwoner	IFP
75	Benchmark van investeringsontvangsten per inwoner	IFP
76	Benchmark van andere ontvangsten per inwoner	IFP
77	Benchmark van gemiddelde belastingontvangsten & boetes per inwoner	IFP
78	Benchmark van exploitatieuitgaven per inwoner	IFP
79	Benchmark van investeringsuitgaven per inwoner	IFP
80	Benchmark van andere uitgaven per inwoner	IFP
81	Schuld LT ten laste van de stad/gemeente per inwoner	IFP